

- a) u postupku rješavanja odštetnog zahtjeva ne postupa na način propisan zakonom i pravilima postupka rješavanja odštetnih zahtjeva (član 13. st. (2), (3), (5) i (6) i član 68. ovog zakona),
- b) ne vodi i ne evidentira podatke o šteti i o tome ne izvještava Agenciju (član 61. st. (2) i (6) ovog zakona),
- c) ne dostavi Agenciji nerevidirane i revidirane finansijske izvještaje u propisanim rokovima (član 61. st. (3) i (4) ovog zakona),
- d) ne dostavi Agenciji izvještaj s podacima o uplaćenim članarinama i doprinosima u propisanom roku (član 61. st. (5) i (6) ovog zakona).

POGLAVLJE IX. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 76.

(Donošenje akata)

- (1) Društvo za osiguranje će donijeti akte iz člana 11. stav (1) ovog zakona u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.
- (2) Do donošenja akata iz člana 11. stava (1) ovog zakona primjenjuju se Uslovi osiguranja od autoodgovornosti i Premijski sistem X-AO za osiguranje od autoodgovornosti koje su društva za osiguranje primjenjivala od 1998. godine.
- (3) Agencija će donijeti akte iz člana 11. stava (2) ovog zakona u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.
- (4) Do donošenja akata iz člana 11. stava (2) ovog zakona primjenjuje se Uslovi osiguranja od autoodgovornosti i Premijski sistem X-AO za osiguranje od autoodgovornosti koje su društva za osiguranje primjenjivala od 1998. godine.

Član 77.

(Usklađivanje poslovanja)

- (1) Društva za osiguranje i Zaštitni fond dužni su uskladiti svoje poslovanje s odredbama ovog zakona u roku od 90 dana od dana njegovog stupanja na snagu, izuzev ako odredbama ovog zakona za pojedina pitanja nije određen drugi rok.
- (2) Društvo za osiguranje dužno je formirati bazu podataka iz člana 17. stava (1) ovog zakona u roku od 120 dana od dana stupanja na snagu akta Agencije iz člana 17. stava (5) ovog zakona.

Član 78.

(Primjena akata)

- (1) Agencija će donijeti akte propisane ovim zakonom u roku od 90 dana od dana njegovog stupanja na snagu.
- (2) Do donošenja akata iz stava (1) ovog člana primjenjuju se akti koji su važili do dana stupanja na snagu ovog zakona, ako nisu u suprotnosti s ovim zakonom.
- (3) Izuzetno od stava (1) ovog člana, Agencija će donijeti akt iz člana 11. stava (5) ovog zakona u roku od devet mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 79.

(Okončanje pokrenutih postupaka za naknadu štete)

Postupci koji nisu okončani do stupanja na snagu ovog zakona, okončat će se po propisima koji su važili u vrijeme podnošenja zahtjeva za ostvarivanje prava za naknadu štete.

Član 80.

(Prestanak važenja propisa)

Stupanjem na snagu ovog zakona prestaju da važe Zakon o osiguranju od odgovornosti za motorna vozila i ostale odredbe o obaveznom osiguranju od odgovornosti ("Službene novine Federacije BiH", broj 24/05) i čl. 69. do 72. i 93. do 95. Zakona o osiguranju imovine i lica ("Službene novine Federacije BiH", br. 2/95, 7/95, 6/98 i 41/98).

Član 81.

(Stupanje na snagu)

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Federacije BiH".

Predsjedavajući
Doma naroda
Parlamenta Federacije BiH
Tomislav Martinović, s. r.

Predsjedavajući
Predstavničkog doma
Parlamenta Federacije BiH
Mirsad Zaimović, s. r.

Temeljem članka IV.B.7. a)(IV) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, donosim

UKAZ

O PROGLAŠENJU ZAKONA O OBVEZNIH OSIGURANJIMA U PROMETU

Proglašava se Zakon o obveznim osiguranjima u prometu, koji je usvojio Parlament Federacije Bosne i Hercegovine na sjednici Zastupničkog doma od 20.11.2019. godine i na sjednici Doma naroda od 29.7.2020. godine.

Broj 01-02-1-334-01/20
11. kolovoza 2020. godine
Sarajevo

Predsjednik
Marinko Čavara, v. r.

ZAKON

O OBVEZNIH OSIGURANJIMA U PROMETU

POGLAVLJE I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

(Opće odredbe)

Ovim se Zakonom uređuju obvezna osiguranja u prometu.

Članak 2.

(Obvezno osiguranje u prometu)

- (1) Obvezna osiguranja u prometu su:
  - a) osiguranje putnika u javnom prijevozu od posljedica nesretnog slučaja, osim putnika u zračnom prometu,
  - b) osiguranje vlasnika vozila od odgovornosti za štetu prouzrokovanu trećim osobama (u daljnjem tekstu: osiguranje od automobilske odgovornosti),
  - c) osiguranje vlasnika zrakoplova od odgovornosti za štetu prouzrokovanu trećim osobama i putnicima,
  - d) osiguranje vlasnika plovila na motorni pogon od odgovornosti za štetu prouzrokovanu trećim osobama.
- (2) Odredbe ovoga Zakona ne odnose se na prijevozna sredstva Oružanih snaga Bosne i Hercegovine.
- (3) Za naknadu štete koja je nastala upotrebom prijevoznog sredstva iz stavka (2) ovoga članka jamči Bosna i Hercegovina (u daljnjem tekstu: BiH).

Članak 3.

(Pojmovi)

- (1) Pojedini pojmovi, u smislu ovoga Zakona, imaju sljedeće značenje:
  - a) štetni događaj je osigurani slučaj u kojem je šteta nastala zbog upotrebe prijevoznog sredstva;
  - b) osiguranik je osoba čija se odgovornost pokriva sukladno odredbama ovoga Zakona;
  - c) odgovorno društvo za osiguranje je društvo za osiguranje s kojim je vlasnik prijevoznog sredstva, kojim je prouzrokovana šteta, zaključio ugovor o osiguranju od odgovornosti za štetu prouzrokovanu trećim osobama;
  - d) prijevozno sredstvo je vozilo, zrakoplov, plovilo na motorni pogon i drugo prijevozno sredstvo za koje postoji obveza registriranja sukladno posebnim zakonima;

- e) korisnik prijevoznog sredstva je fizička ili pravna osoba koja voljom vlasnika koristi prijevozno sredstvo;
- f) vozač je osoba koja upravlja prijevoznim sredstvom;
- g) neovlaštenim vozačem, u smislu ovoga Zakona, smatra se osoba koja je u vrijeme štetnog događaja koristila vozilo bez suglasnosti vlasnika, a nije kod njega zaposlena kao vozač, nije ni član njegovog kućanstva, niti joj je vlasnik vozilo predao u posjed;
- h) vozilo je svako motorno vozilo namijenjeno za promet na kopnu koje se kreće snagom vlastitog motora, ali se ne kreće po tračnicama, i svako priključno vozilo, priključeno ili ne, koje podliježe obvezi registracije te prema propisima o registraciji mora imati potvrdu o registraciji;
- i) otuđeno vozilo je vozilo kod kojeg je promijenjeno vlasništvo;
- j) registracija vozila predstavlja evidenciju vozila koja se obavlja upisom određenih podataka o vozilu i vlasniku u evidenciji o registriranim vozilima;
- k) prometna nesreća je događaj u kome je šteta nastala zbog upotrebe prijevoznog sredstva;
- l) oštećena osoba je osoba koja ima pravo na naknadu štete sukladno ovom Zakonu;
- m) tarifa osiguranja je cijena osiguranja koju osiguravatelj formira prema riziku koji uzima u pokrivanje;
- n) premija osiguranja je novčani iznos koji ugovaratelj osiguranja plaća osiguravatelju na temelju sklopljenog ugovora o osiguranju;
- o) cjenik osiguranja je skup svih tarifa osiguranja;
- p) osigurana svota je iznos do kojega se pokriva odgovornost osiguravatelja, posebno za štete na stvarima, a posebno za štete na osobama i predstavlja maksimalnu obvezu društva za osiguranje po jednom štetnom događaju;
- r) zelena karta osiguranja je međunarodna karta osiguranja od automobilske odgovornosti koju izdaje Biro zelene karte u Bosni i Hercegovini (u daljnjem tekstu: Biro zelene karte BiH);
- s) europsko izvješće je izvješće o prometnoj nesreći koji se koristi kod svih prometnih nesreća, a koji je urađen sukladno modelu koji je izdao Europski odbor osiguranja (Comité Européen des Assurances EA);
- t) područje država članica Sustava zelene karte je područje država potpisnica Internih pravila (Kretskog sporazuma);
- u) Interna pravila predstavljaju sporazum kojim se uređuju međusobni odnosi između nacionalnih biroa osiguranja država članica Sustava zelene karte;
- v) Multilateralni sporazum je sporazum između nacionalnih biroa osiguranja država članica Europskog ekonomskog prostora i drugih pridruženih država, po kojem se službena registarska pločica države članice u kojoj se vozilo uobičajeno nalazi smatra dokaz o postojanju valjanog osiguranja od automobilske odgovornosti za štete prouzrokovane upotrebom vozila;
- z) teritorij na kojem se vozilo uobičajeno nalazi označava teritorij države:
- 1) čiju registarsku pločicu vozilo nosi, bez obzira na to da li su pločice trajne ili privremene,
  - 2) u kojoj su izdane tablice osiguranja ili znak prepoznavanja, sličan registarskoj pločici koju vozilo nosi, u slučaju kada registracija za određeni tip vozila nije potrebna,
  - 3) u kojoj vlasnik vozila ima prebivalište, u slučajevima kada za određeni tip vozila nisu potrebne registarske pločice, tablice osiguranja ili neki drugi znak prepoznavanja sličan registarskoj pločici,
- 4) u kojoj se štetni događaj desio, a vozilo kojim je prouzrokovana šteta nema nikakvu registarsku pločicu ili nema odgovarajuću registarsku pločicu.
- aa) Zaštitni fond Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Zaštitni fond) je pravna osoba osnovana Zakonom o osiguranju od odgovornosti za motorna vozila i ostale odredbe o obveznom osiguranju od odgovornosti ("Službene novine Federacije BiH", broj: 24/05), nadležno da u Federaciji Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Federacija) pokriva štete koje ne mogu biti nadoknadene obveznim osiguranjem,
- bb) Biro zelene karte BiH je profesionalna udruga društava za osiguranje u BiH, osnovana sukladno Preporuci broj 5, koju je 25. siječnja 1949. godine usvojio Pododbor za cestovni prijevoz Odbora za kopneni prijevoz Gospodarske komisije Ujedinjenih naroda za Europu,
- cc) ECAA sporazum (engl. European Common Aviation Area Agreement) je multilateralni sporazum o uspostavljanju Europskog zajedničkog zračnog prostora;
- dd) Konvencija o međunarodnom civilnom zrakoplovstvu je međunarodni sporazum, potpisan u Chicagu 7. prosinca 1944. godine, koji sadrži pravila o zračnom prostoru, registraciji zrakoplova, zrakoplovnoj sigurnosti, kao i ostala pravila država potpisnica u vezi sa zračnim prometom - Čikaška konvencija;
- ee) let zrakoplova u odnosu na:
- 1) putnika i ručnu prtljagu - vrijeme prijevoza putnika zrakoplovom, uključujući njihovo ukrcavanje i iskrcavanje,
  - 2) teret i predanu prtljagu - vrijeme prijevoza tereta i prtljage od trenutka predaje tereta ili prtljage avioprijevozniku do trenutka njihove isporuke ovlaštenom primatelju,
  - 3) treće osobe - uporabu zrakoplova od trenutka davanja snage motorima u svrhu voženja po površini zemlje ili stvarnog polijetanja do trenutka kada je zrakoplov na površini zemlje, a njegovi motori su potpuno zaustavljeni, kao i kretanje zrakoplova pomoću vozila za vuču ili guranje, odnosno pomoću sila koje su tipične za pogon ili uzgon zrakoplova, posebno zračnim strujama,
- ff) najviša dopuštena masa zrakoplova pri uzlijetanju (engl. Maximum Take Off Mass - u daljnjem tekstu: MTOM) je najviša dopuštena masa zrakoplova pri uzlijetanju koja odgovara odobrenoj masi specifičnoj za svaki tip zrakoplova i koja je utvrđena u uvjerenju o plovivosti zrakoplova;
- gg) specijalna prava vučenja (engl. Special Drawing Rights - u daljnjem tekstu: SDR) je obračunska jedinica koju određuje Međunarodni monetarni fond;
- hh) Okvirni kriteriji za utvrđivanje visine odštete (u daljnjem tekstu: kriteriji) predstavljaju sustav naknada za nanesenu štetu koji omogućava određivanje novčane vrijednosti za tjelesne ozljede, smrt ili imovinski gubitak kao posljedice tjelesne ozljede ili smrti nanesene trećim fizičkim osobama u prometnoj nesreći. Kriteriji trebaju omogućiti ravnopravnost i jednakost oštećenih osoba prilikom ostvarivanja prava na novčanu naknadu uz istovremeno uvažavanje

načela individualizacije i osobitosti svakog pojedinog slučaja.

- (2) Gramatički izrazi upotrijebljeni u ovom Zakonu za označavanje muškog ili ženskog roda podrazumijevaju oba spola.

Članak 4.

(Primjena drugih zakona)

- (1) Na ugovore o obveznom osiguranju u prometu primjenjuju se odredbe propisa kojima se uređuju obvezni odnosi, ako ovim Zakonom nije utvrđeno drugačije.
- (2) Na poslovanje i obavljanje nadzora nad poslovanjem društava za osiguranje koja su dobila dozvolu za obavljanje vrste osiguranja iz članka 2. ovoga Zakona primjenjuju se odredbe propisa kojima se uređuje osnivanje i poslovanje društava za osiguranje, ako ovim Zakonom nije utvrđeno drugačije.
- (3) U pogledu zaštite osobnih podataka primjenjuju se odredbe propisa kojima se određuje zaštita osobnih podataka, ako ovim Zakonom nije utvrđeno drugačije.

Članak 5.

(Obveza sklapanja ugovora i obnove osiguranja)

- (1) Vlasnik prijevoznog sredstva dužan je za osiguranja iz članka 2. stavka (1) toč. b), c) i d) ovoga Zakona, prije nego što prijevozno sredstvo počne upotrebljavati u prometu, sklopiti ugovor o obveznom osiguranju te ga obnavljati sve dok je prijevozno sredstvo u prometu.
- (2) Ako prijevozno sredstvo podliježe obvezi registracije te prema propisima o registraciji mora imati potvrdu o registraciji, organ nadležan za registraciju smije izdati potvrdu o registraciji ili drugu odgovarajuću ispravu, produžiti njezinu valjanost tek nakon što vlasnik prijevoznog sredstva na čije će se ime prijevozno sredstvo registrirati predoči dokaz o tome da je sklopio ugovor o osiguranju za osiguranje koje je prema ovome Zakonu obvezno i platio u cijelosti premiju osiguranja po toj polici.
- (3) Ako je prijevozno sredstvo, sukladno propisima o registraciji, evidentirano na korisnika prijevoznog sredstva, odredbe ovoga Zakona koje vrijede za vlasnika prijevoznog sredstva na odgovarajući se način primjenjuju i na korisnika prijevoznog sredstva.

Članak 6.

(Suosigurane osobe)

Osiguranjem vlasnika prijevoznog sredstva od odgovornosti za štetu nanесenu trećim osobama pokrивene su i štete koje prouzrokuje korisnik prijevoznog sredstva upotrebom tog prijevoznog sredstva.

Članak 7.

(Obveze vozača)

- (1) Vozač je obvezan za vrijeme upotrebe prijevoznog sredstva u prometu imati policu osiguranja ili drugi dokaz o sklopljenom ugovoru o obveznom osiguranju koji mora predočiti na zahtjev ovlaštene službene osobe.
- (2) Iznimno od stavka (1) ovoga članka, vozač zrakoplova dužan je prije polijetanja zrakoplova dati na uvid policu osiguranja ili drugi dokaz o zaključenim ugovorima o obveznim osiguranjima, na zahtjev ovlaštene službene osobe.
- (3) Vozač je obvezan, u slučaju prometne nesreće, osobne podatke i podatke o osiguranjima dati svim sudionicima prometne nesreće, koji na temelju tih osiguranja imaju pravo podnositi odštetne zahtjeve.

Članak 8.

(Obveza dostavljanja podataka o prometnoj nesreći)

Organi ovlaštени za nadzor u prometu i pravosuđni organi te drugi organi koji vode postupak u povodu prometne nesreće, odnosno koji raspolazu podacima vezanim uz prometnu nesreću

(zdravstvene ustanove, zavodi koji obavljaju poslove zdravstvenog, mirovinskog ili invalidskog osiguranja i drugi organi) na zahtjev dostavit će društvu za osiguranje, Zaštitnom fondu i osobi iz Republike Srpske (u daljnjem tekstu: RS) koja obavlja funkciju zaštitnog fonda, te Birou zelene karte u BiH podatke i dokumentaciju o prometnoj nesreći potrebne za rješavanje odštetnog zahtjeva.

Članak 9.

(Ugovor o obveznom osiguranju)

- (1) Društvo za osiguranje dužno je zaključiti ugovor o obveznom osiguranju sukladno ovom Zakonu, uvjetima osiguranja, tarifama i cjenicima osiguranja.
- (2) Društvo za osiguranje dužno je upoznati ugovaratelja osiguranja, odnosno osiguranika s uvjetima osiguranja, koji su sastavni dio ugovora o obveznom osiguranju, prije zaključenja ugovora o obveznom osiguranju i uručiti ih ugovaratelju osiguranja, odnosno osiguraniku.
- (3) Društvo za osiguranje ne može odbiti ponudu za sklapanje ugovora o obveznom osiguranju ako osiguranik prihvaća uvjete pod kojima društvo za osiguranje obavlja tu vrstu osiguranja.
- (4) Društvo za osiguranje odgovara za štetu do visine osiguranih svota propisanih ovim Zakonom ili do visine ugovorenih osiguranih svota kada su veće od propisanih.
- (5) Obveza društva za osiguranje iz ugovora o obveznom osiguranju počinje istekom 24-tog sata dana koji je u polici osiguranja naveden kao početak osiguranja, ako drugačije nije ugovoreno. Obveza društva za osiguranje iz ugovora o obveznom osiguranju prestaje istekom 24-tog sata dana koji je u polici osiguranja naveden kao dan isteka trajanja osiguranja.
- (6) Ako ugovor o obveznom osiguranju prestane važiti prije isteka osiguranog razdoblja, prekid police ne može se izvršiti dok se ne dostavi potvrda od nadležnog organa za registraciju vozila da je vozilo odjavljeno.
- (7) Ugovor o obveznom osiguranju sačinjava se na jednom od jezika koji su u službenoj upotrebi u BiH.

Članak 10.

(Teritorijalno važenje ugovora o obveznom osiguranju)

- (1) Ugovor o obveznom osiguranju iz članka 2. stavka (1) točka d) ovoga Zakona pokriva štete nastale na teritoriju BiH.
- (2) Ugovor o obveznom osiguranju iz članka 2. stavka (1) toč. a) i b) ovoga Zakona pokriva štete nastale na teritoriju BiH, kao i na teritoriju država članica Sustava zelene karte.
- (3) Ugovor o obveznom osiguranju iz članka 2. stavka (1) točke b) ovoga Zakona pokriva i štete nastale na teritoriju država potpisnica Multilateralnog sporazuma, u slučaju kada je s BiH potpisan Multilateralni sporazum.

Članak 11.

(Uvjeti osiguranja i tarife premija osiguranja)

- (1) Društvo za osiguranje koje obavlja vrste osiguranja iz članka 2. ovoga Zakona dužno je propisati uvjete osiguranja od automobilske odgovornosti, kao i uvjete osiguranja i tarife premija za vrste obveznih osiguranja iz članka 2. stavka (1) toč. a), c) i d) ovoga Zakona i dostaviti ih Agenciji za nadzor osiguranja Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Agencija) najkasnije osam dana od dana donošenja.
- (2) Agencija donosi zajedničku tarifu premija i propisuje uvjete za osiguranje od automobilske odgovornosti, koji ostaju na snazi do kraja listopada 2022. godine.
- (3) Najkasnije 90 dana prije isteka roka iz stavka (2) ovoga članka, društvo za osiguranje dužno je Agenciji dostaviti, radi davanja suglasnosti, vlastitu tarifu premija i cjenik za osiguranje od automobilske odgovornosti, koji ostaju na snazi do kraja listopada 2025. godine.

- (4) Agencija izdaje suglasnost iz stavka (3) ovoga članka ako su tarifa premija i cjenik sukladni propisima o osiguranju, aktima Agencije, aktuarskim načelima i pravilima struke.
- (5) Agencija donosi smjernice koje su društva za osiguranje dužna primjenjivati u izračunavanju tarife premija iz stavka (3) ovoga članka.
- (6) Danom prestanka važenja zajedničke tarife premija i cjenika za osiguranje od automobilske odgovornosti iz stavka (2) ovoga članka društvo za osiguranje stječe pravo na primjenu vlastite tarife premija i cjenika za osiguranje od automobilske odgovornosti iz stavka (3) ovoga članka za koju je dobilo prethodnu suglasnost Agencije.
- (7) Suglasnost Agencije iz stavka (3) ovoga članka prestaje važiti istekom roka iz stavka (3) ovog članka, nakon tog roka prestaje obveza društva za osiguranje da pribavlja prethodnu suglasnost Agencije na tarifu premija i cjenik za osiguranje od automobilske odgovornosti.
- (8) Uz tarifu premija iz st. (1), (3) i (7) ovoga članka društvo za osiguranje dužno je Agenciji dostavljati i:
- tehničke osnove koje upotrebljava pri utvrđivanju tarifa premija,
  - pozitivno mišljenje ovlaštenog aktuara o adekvatnosti tehničkih osnova i premija koje se izračunavaju za rizike koji se preuzimaju u osiguranju, te o njihovoj mogućnosti za trajno ispunjavanje svih obveza društva za osiguranje iz ugovora o osiguranju, uključujući i formiranje dovoljnih tehničkih rezervi za osiguranje.
- (9) Agencija je nadležna da kao mjere nadzora nalaže izmjene, odnosno dopune uvjeta osiguranja i tarifa premija ukoliko utvrdi da oni nisu usuglašeni s ovim Zakonom, aktima Agencije, aktuarskim načelima i pravilima struke.
- (10) Društvo za osiguranje dužno je uvjete osiguranja iz stavka (1) ovoga članka, koji su dostavljeni Agenciji u okviru obveze obavještavanja, učiniti javno dostupnim.
- (11) Obvezno osiguranje od automobilske odgovornosti može se zaključiti na razdoblje kraće od godine dana samo sukladno uvjetima i tarifi premije osiguranja iz stavka (1) ovoga članka.

Članak 12.

(Pravo oštećene osobe na neposredno podnošenje odštetnog zahtjeva)

- Oštećena osoba može podnijeti odštetni zahtjev, po osnovi osiguranja iz članka 2. stavka (1) ovoga Zakona, neposredno odgovornom društvu za osiguranje.
- Ako oštećena osoba podnese odštetni zahtjev neposredno odgovornom društvu za osiguranje, u odgovoru na takav zahtjev, ovo društvo ne može isticati prigovore koje bi, na temelju zakona ili ugovora o obveznom osiguranju, moglo isticati prema osobi čija je odgovornost osigurana, zbog nepostupanja sukladno zakonu ili ugovoru o obveznom osiguranju.

Članak 13.

(Prikupljanje dokumenata i dokaza u cilju rješavanja odštetnih zahtjeva)

- Odgovorno društvo za osiguranje dužno je utvrditi pravnu osnovu i visinu odštetnog zahtjeva u roku od 30 dana od dana kompletiranja zahtjeva, uz dostavljanje obrazložene ponude, isplatiti utvrđenu naknadu u daljnjem roku od 14 dana.
- Odgovorno društvo za osiguranje dužno je, u svrhu obrade i rješavanja odštetnog zahtjeva, poduzeti sve radnje s ciljem prikupljanja dokumenata i dokaza na temelju kojih se utvrđuje odgovornost društva za osiguranje i visina odštete.
- Odgovorno društvo za osiguranje dužno je oštećenu osobu koja podnese odštetni zahtjev, bez odgode, pismeno

obavijestiti o svim dokumentima i dokazima koje je obvezno podnijeti, u cilju rješavanja odštetnog zahtjeva.

- Odgovorno društvo za osiguranje je, pored dokumenata iz stavka (3) ovoga članka, ovlašteno zahtijevati i dodatne dokumente radi utvrđivanja okolnosti nastanka štetnog događaja, utvrđivanja pravne osnove i visine odštete, odnosno radi isplate, ali ne i dokaze koji nemaju utjecaja na postupak rješavanja odštetnog zahtjeva ili koje oštećena osoba nije u mogućnosti pribaviti zbog zakonskih ograničenja.
- Društvo za osiguranje dužno je na zahtjev svog osiguranika izdati potvrdu o tijeku osiguranja i eventualno zaprimljenim štetama iz osnove osiguranja od automobilske odgovornosti.
- Potvrda iz stavka (5) ovoga članka izdaje se za razdoblje od pet prethodnih godina ugovornog odnosa (uzimajući u obzir i informaciju o prekidu osiguranja), a društvo za osiguranje dužno je potvrdu izdati u roku od 15 dana od dana podnošenja zahtjeva.
- Agencija će propisati pravila postupanja u rješavanju odštetnih zahtjeva i standarde u komunikaciji društva s trećim oštećenim osobama.

Članak 14.

(Obrazložena ponuda i utemeljeni odgovor)

- Obrazložena ponuda iz članka 13. stavka (1) ovoga Zakona najmanje sadrži:
  - pravnu osnovu odštetnog zahtjeva,
  - visinu odštete,
  - obrazloženje obračuna visine odštete.
- Ako se nisu stekli uvjeti za davanje obrazložene ponude iz članka 13. stavka (1) ovoga Zakona, društvo za osiguranje dužno je, u roku od 60 dana od dana podnošenja odštetnog zahtjeva, oštećenoj osobi uputiti utemeljeni odgovor ako su odgovornost za naknadu štete ili visina odštete sporne.
- Odgovorno društvo za osiguranje dužno je isplatiti iznos naknade štete u roku iz članka 13. stavka (1) ovoga Zakona. U slučaju nemogućnosti utvrđenja visine konačnog iznosa odštete, odgovorno društvo za osiguranje je oštećenoj osobi dužno isplatiti iznos nespornog iznosa naknade odštete kao predujam u roku propisanim člankom 13. stavak (1) ovoga Zakona.
- U obrazloženoj ponudi i utemeljenom odgovoru, društvo za osiguranje dužno je oštećenu osobu uputiti na pravo ulaganja prigovora društvu za osiguranje, kao i na pravo podnošenja tužbe. Ako je tužba podnesena protiv društva za osiguranje prije isteka roka iz članka 13. stavka (1) ovoga Zakona smatra se preuranjenom.
- Rok za podnošenje prigovora društvu za osiguranje ne može biti kraći od 15 dana od dana kada je oštećena osoba primila obrazloženu ponudu ili obrazloženi odgovor društva za osiguranje.
- Rok za rješavanje prigovora je 15 dana od dana podnošenja prigovora oštećene osobe.
- Oštećena osoba ima pravo, uz iznos odštete, i na zakonsku zateznu kamatu počevši od prvog dana nakon isteka roka za isplatu štete iz članka 13. stavka (1) ovoga Zakona.
- U postupku mirnog rješavanja odštetnog zahtjeva u društvu za osiguranje, odgovorno društvo za osiguranje nije dužno nadoknaditi troškove pravnog i bilo kakvog drugog zastupanja oštećenoj osobi.
- Oštećena osoba ima pravo podnijeti prigovor Ombudsmanu u osiguranju na odluku društva za osiguranje po podnesenom prigovoru, radi daljnjeg izvansudskog rješavanja spora nastalog povodom odštetnog zahtjeva.

Članak 15.

(Ništave odredbe obrazložene ponude)

Ništave su odredbe obrazložene ponude, odgovora ili sporazuma o izvansudskom poravnanju kojima se:

- a) određuju duži rokovi od rokova propisanih ovim Zakonom,
- b) uvjetuje isplata odštete potpisivanjem sporazuma o izvansudskom poravnanju, ili
- c) određuje da se oštećena osoba odriče zakonskih prava.

Članak 16.

(Subrogacijski zahtjevi društva za osiguranje)

Društvo za osiguranje koje je, po osnovi ugovora o obveznom osiguranju, nadoknadilo štetu oštećenoj osobi ima pravo tražiti povrat isplaćenih iznosa, stvarnih i opravdanih troškova od osiguranika, odnosno odgovorne osobe samo u slučajevima propisanim ovim Zakonom.

Članak 17.

(Obveza prikupljanja podataka)

- (1) Društvo za osiguranje dužno je prikupljati, obrađivati i čuvati osobne i druge podatke, te formirati i voditi bazu podataka o:
  - a) ugovorima o osiguranju (osiguranicima, osiguranim prijevoznim sredstvima i slično),
  - b) štetnim događajima,
  - c) procijenjenim, obrađenim i riješenim štetama.
- (2) Podaci iz stavka (1) ovoga članka prikupljaju se, obrađuju, čuvaju i koriste, sukladno zakonu kojim se uređuje zaštita osobnih podataka i propisima o načinu prikupljanja, čuvanja i dostavljanja podataka iz oblasti osiguranja, propisanih ovim Zakonom.
- (3) Podaci iz stavka (1) ovoga članka čuvaju se sedam godina po isteku ugovora o obveznom osiguranju, odnosno po okončanju postupka naknade štete.
- (4) Podatke iz stavka (1) ovoga članka mogu koristiti bez naknade i oštećene osobe prilikom podnošenja odštetnog zahtjeva društvu za osiguranje.
- (5) Agencija propisuje sadržaj podataka iz stavka (1) ovoga članka, kao i način njihovog prikupljanja, čuvanja i rokove dostavljanja podataka.

POGLAVLJE II. OSIGURANJE PUTNIKA U JAVNOM PRIJEVOZU OD POSLJEDICA NESRETNOG SLUČAJA

Članak 18.

(Obveza zaključivanja ugovora o osiguranju)

- (1) Vlasnik prijevoznog sredstva koje se koristi za javni prijevoz putnika, odnosno prijevoznik, dužan je zaključiti ugovor o osiguranju putnika od posljedica nesretnog slučaja, osim za putnike u zračnom prometu.
- (2) Ugovor iz stavka (1) ovoga članka dužni su zaključiti vlasnici:
  - a) autobusa kojima se obavlja javni prijevoz u gradskom, međugradskom, međuentitetskom i međunarodnom linijskom i izvanlinijskom prometu,
  - b) taksi vozila,
  - c) rent-a-car vozila kad se iznajmljuju s vozačem,
  - d) tračnih vozila za prijevoz putnika,
  - e) svih vrsta pomorskih, jezerskih i riječnih plovila, kojima se na redovnim linijama ili slobodno prevoze putnici, uključujući i krstarenja i prijevoz turista ili koja se iznajmljuju s najmanje jednim članom posade,
  - f) svih ostalih prijevoznih sredstava, bez obzira na vrstu pogona, kojima se uz naplatu prevoze putnici u javnom prijevozu, u skladu sa svojom djelatnošću.
- (3) Vlasnik prijevoznog sredstva odnosno prijevoznik dužan je, kod podnošenja zahtjeva za izdavanja licencije za prijevoz putnika u javnom prijevozu nadležnom organu dostaviti

dokaz o zaključenom ugovoru iz stavka (1) ovoga članka. Isto osiguranje je dužan obnavljati za vrijeme trajanja licencije.

- (4) Vlasnik prijevoznog sredstva, odnosno prijevoznik dužan je na vidnom mjestu u prijevoznom sredstvu naznačiti podatke o zaključenom ugovoru iz stavka (1) ovoga članka, a naročito naziv društva za osiguranje.

Članak 19.

(Putnici u prijevoznom sredstvu)

Putnicima se smatraju osobe koje se radi putovanja nalaze u jednom od prijevoznih sredstava određenih za obavljanje javnog prijevoza, bez obzira na to jesu li već kupile voznu kartu ili su to osobe koje imaju pravo na besplatnu vožnju, kao i osobe koje se nalaze u krugu kolodvora, pristaništa ili u neposrednoj blizini prijevoznog sredstva prije ukrcavanja, odnosno nakon iskrcavanja, koje su namjeravale putovati određenim prijevoznim sredstvom ili su njime putovale, osim osoba kojima je mjesto rada prijevozno sredstvo.

Članak 20.

(Obveza društva za osiguranje i osigurana svota)

- (1) Obvezu društva za osiguranje po osnovi ugovora iz članka 18. stavka (1) ovoga Zakona predstavljaju osigurane svote na dan štetnog događaja, ako ugovorom o osiguranju nije ugovorena veća osigurana svota.
- (2) Najniža osigurana svota po jednom štetnom događaju određena ugovorom o osiguranju iz stavka (1) ovoga članka za prijevozno sredstvo iz članka 18. stavka (2) toč. a) do f) ovoga Zakona po jednom putniku iznosi:
  - a) za slučaj smrti 9.000,00 KM,
  - b) za slučaj trajnog gubitka opće radne sposobnosti (invaliditeta) 18.000,00 KM,
  - c) za slučaj stvarnih i nužnih troškova liječenja 4.500,00 KM.

Članak 21.

(Pravo na naknadu štete)

- (1) Putnik kojeg zadesi nesretni slučaj, odnosno osoba određena ugovorom o osiguranju kao korisnik osiguranja u slučaju smrti putnika (u daljnjem tekstu: korisnik osiguranja) ima pravo zahtijevati od društva za osiguranje, s kojim je zaključen ugovor o osiguranju iz članka 18. stavka (1) ovoga Zakona, da izvrši isplatu sukladno tom ugovoru.
- (2) Pravo na osiguranu svotu iz članka 20. stavka (2) ovoga Zakona ima putnik, odnosno korisnik osiguranja neovisno o tome da li ima pravo na naknadu na temelju odgovornosti vlasnika prijevoznog sredstva za štetu prouzrokovanu trećim osobama.
- (3) Ako vlasnik prijevoznog sredstva nije zaključio ugovor o osiguranju iz članka 18. stavka (1) ovoga Zakona, a nastupio je nesretni slučaj, osoba iz stavka (1) ovoga članka može zahtijevati isplatu od Zaštitnog fonda sukladno članku 20. stavak (2) ovoga Zakona.
- (4) Prava iz stavka (3) ovoga članka ne kumuliraju se s pravima na naknadu štete koja je prouzrokovana upotrebom nepoznatog vozila ili upotrebom vozila čiji vlasnik nije zaključio ugovor o osiguranju od automobilske odgovornosti.

POGLAVLJE III. OSIGURANJE VLASNIKA VOZILA OD ODGOVORNOSTI ZA ŠTETU PROUZROKOVANU TREĆIM OSOBAMA

Odjeljak A. Opće odredbe

Članak 22.

(Obveza zaključivanja ugovora o osiguranju od automobilske odgovornosti i kvalitativni opseg pokrivanja)

- (1) Vlasnik vozila dužan je zaključiti ugovor o osiguranju od automobilske odgovornosti za štetu koju upotrebom vozila

- prouzrokuje trećim osobama zbog smrti, tjelesne povrede, narušavanja zdravlja (u daljnjem tekstu: šteta na osobama), uništenja ili oštećenja stvari (u daljnjem tekstu: šteta na stvarima).
- (2) Ugovor o osiguranju od automobilske odgovornosti pokriva odgovornost vlasnika, odnosno korisnika vozila prema trećim osobama koji imaju zahtjev za naknadu štete koju mu isti prouzrokuju, sukladno odredbama propisa kojima se uređuju obvezni odnosi.
  - (3) Ugovorom o osiguranju od automobilske odgovornosti pokrivena su i štete na osobama i štete na stvarima putnika u vozilu kojim je prouzrokovana šteta.
  - (4) Ugovorom o osiguranju od automobilske odgovornosti pokrivena su štete nastale od vozila koja podliježu obvezi registracije, te su, sukladno propisima kojima se uređuje registracija vozila, obvezna imati prometnu dozvolu, odnosno potvrdu o registraciji.
  - (5) Ugovorom o osiguranju od automobilske odgovornosti pokrivena je i šteta na osobama i šteta na stvarima koju pretrpe pješaci, biciklisti i drugi nemotorizirani sudionici prometne nesreće.
  - (6) Ugovorom o osiguranju od automobilske odgovornosti pokrivena je i šteta koja je prouzročena trećoj osobi uslijed pada stvari s vozila.
  - (7) U slučaju da su vozilo i priključno vozilo vlasništvo osiguranika čija je odgovornost osigurana kod različitih društava za osiguranje, društva za osiguranje solidarno odgovaraju za štetu i oštećena osoba može podnijeti odštetni zahtjev bilo kojem od njih.

Članak 23.

(Sporazum između društava za osiguranje)

- (1) Društva za osiguranje mogu zaključiti sporazum sukladno kojem odštetni zahtjev oštećene osobe po osnovi osiguranja od automobilske odgovornosti može, u ime odgovornog društva za osiguranje, obrađivati i isplaćivati društvo za osiguranje kod kojeg je oštećena osoba zaključila ugovor o osiguranju od automobilske odgovornosti.
- (2) Sporazum iz stavka (1) ovoga članka ne utječe na prava koja oštećena osoba ima neposredno prema odgovornom društvu za osiguranje iz članka 12. i članka 14. stavka (4) ovoga Zakona.
- (3) Društvo za osiguranje koje, sukladno sporazumu iz stavka (1) ovoga članka, u ime odgovornog društva za osiguranje, obrađuje i isplaćuje odštetni zahtjev dužno je postupati sukladno odredbama čl. 13., 14. i 15. ovoga Zakona.

Članak 24.

(Osobe koje nemaju pravo na naknadu štete po osnovi osiguranja od automobilske odgovornosti)

- (1) Ugovor o osiguranju od automobilske odgovornosti ne pokriva odgovornost prijevoznika za stvari koje je primio na prijevoz.
- (2) Pravo na naknadu štete po osnovi osiguranja od automobilske odgovornosti nema:
  - a) vozač vozila kojim je prouzrokovana šteta;
  - b) vlasnik, suvlasnik, te svaki korisnik vozila kojim je prouzrokovana šteta, koji nije bio vozač vozila čijom upotrebom je prouzrokovana šteta, i to na naknadu štete na stvarima;
  - c) srodnik i druge fizičke osobe, za duševne boli zbog smrti ili tjelesne povrede vozača koji je prouzrokovao štetu;
  - d) putnik koji je dobrovoljno ušao u vozilo kojim je prouzrokovana šteta, a kojim je upravljao neovlašteni vozač ili vozač pod utjecajem alkohola ili opojnih droga, ako odgovorno društvo za osiguranje dokaže da je ta okolnost putniku trebala biti poznata;

- e) oštećena osoba kojoj je prouzrokovana šteta zbog:
  - 1) upotrebe vozila na sportskim priredbama koje se održavaju na putu ili dijelu puta zatvorenom za promet drugim vozačima, a kojima je cilj postizanje najveće ili najveće prosječne brzine, odnosno na vježbama za te priredbe,
  - 2) neposrednog ili posrednog djelovanja nuklearne energije ili zračenja nastala za vrijeme prijevoza nuklearnih ili drugih radioaktivnih materijala,
  - 3) rata, pobune ili terorističkih aktivnosti,
  - 4) upotrebe vozila koje je bilo mobilizirano, od trenutka preuzimanja od strane nadležnih organa do trenutka vraćanja vozila vlasniku.

Članak 25.

(Pravo društva za osiguranje na subrogaciju)

- (1) Društvo za osiguranje, koje je oštećenoj osobi nadoknadilo štetu, ima pravo na naknadu isplaćenog iznosa štete i stvarnih i opravdanih troškova od osobe odgovorne za štetu u slučajevima ako je:
  - a) vozač koristio vozilo u svrhu za koju nije namijenjeno,
  - b) vozač koristio vozilo, a nije stekao odgovarajuću vozačku dozvolu, osim ako je to kandidat koji se obučava za polaganje vozačkog ispita za vozača, uz poštivanje svih propisa kojim se uređuje obuka za vozača,
  - c) vozač koristio vozilo za vrijeme trajanja izrečenih mjera sigurnosti, odnosno zaštitnih mjera u prometu (potpuna ili djelomična zabrana upravljanja vozilom i slično),
  - d) vozač upravljao vozilom pod utjecajem alkohola iznad propisane granice sukladno s propisima o sigurnosti prometa na cestama BiH, opojnih droga, psihoaktivnih lijekova ili drugih psihoaktivnih tvari, odbio je alko-test, odnosno test na prisutnost opojnih droga, psihoaktivnih lijekova ili drugih psihoaktivnih tvari,
  - e) vozač upotrebom vozila prouzrokovao štetu namjerno,
  - f) vozač pobjegao s mjesta štetnog događaja,
  - g) vozač počinio prekršaj u krajnjoj nepažnji sukladno propisima o sigurnosti prometa na cestama.
- (2) Pravo društva za osiguranje iz stavka (1) ovoga članka nema utjecaj na pravo oštećene osobe na naknadu štete od odgovornog društva za osiguranje.
- (3) U pogledu opsega prava za naknadu iz stavka (1) ovoga članka, društvo za osiguranje koje je oštećenoj osobi nadoknadilo štetu ima pravo na naknadu:
  - a) u slučajevima iz stavka (1) toč. a), b), c), d) i f) ovog člana, najviše do iznosa 12 prosječnih neto plaća u Federaciji prema posljednjim objavljenim podacima na dan isplate štete,^a
  - b) u slučaju iz stavka (1) toč. e) i g) ovoga članka, u cijelosti.
- (4) Bježanjem s mjesta štetnog događaja u smislu stavka (1) točka f) ovoga članka ne smatra se opravdano napuštanje mjesta štetnog događaja.

Članak 26.

(Naknada štete prouzrokovana od neovlaštenog vozača)

- (1) Ako je štetu prouzrokovao neovlašteni vozač, oštećena osoba može podnijeti odštetni zahtjev odgovornom društvu za osiguranje, osim u slučaju iz članka 24. stavka (2) točka d) ovoga Zakona.
- (2) Društvo za osiguranje, koje je oštećenoj osobi isplatilo štetu koju je prouzrokovao neovlašteni vozač, ima pravo na naknadu cjelokupno isplaćenog iznosa štete i stvarnih i opravdanih troškova od tog neovlaštenog vozača.

Članak 27.

(Obveza društva za osiguranje i osigurana svota)

- (1) Osigurane svote na koje se obvezno ugovora osiguranje od automobilske odgovornosti ne mogu biti manje od iznosa:
  - a) u slučaju štete na osobama, 2.000.000,00 KM po jednom štetnom događaju, bez obzira na broj oštećenih osoba u istoj nesreći,
  - b) u slučaju štete na stvarima, 400.000,00 KM po jednom štetnom događaju, bez obzira na broj odštetnih zahtjeva proizašlih iz iste nesreće.
- (2) Ako po jednom štetnom događaju postoji više odštetnih zahtjeva, zbog čega ukupna naknada prelazi iznose iz stavka (1) ovoga članka, iznosi naknada se razmjerno smanjuju.
- (3) Ako odgovorno društvo za osiguranje isplati podnositelju zahtjeva iznos veći od iznosa na koji ima pravo s obzirom na razmjerno smanjenje naknade, jer nije znalo za ostale osobe koje imaju prava na naknadu, to društvo za osiguranje i dalje ima obvezu prema tim drugim osobama samo do ukupnog iznosa navedenog u stavku (1) ovoga članka.
- (4) Društvo za osiguranje odgovorno je za naknadu štete koju upotrebom vozila registriranog u Federaciji pretrpe treće osobe u RS do iznosa osiguranih svota iz stavka (1) ovoga članka.
- (5) Odgovorno društvo za osiguranje dužno je štetu koja je upotrebom vozila prouzrokovana u državama članicama Sustava zelene karte, a koja je viša od iznosa iz stavka (1) ovoga članka, nadoknaditi do iznosa određenog propisima o obveznom osiguranju države u kojoj je šteta nastala.

Članak 28.

(Regresni zahtjev)

- (1) Društvo za osiguranje dužno je nadležnom Zavodu zdravstvenog osiguranja nadoknaditi stvarnu štetu u okviru odgovornosti svog osiguranika i u granicama obveza preuzetih ugovorom o osiguranju u roku od 60 dana.
- (2) Stvarnom štetom u smislu stavka (1) ovoga članka smatraju se troškovi liječenja i drugi nužni troškovi oštećene osobe sukladno propisima o zdravstvenom osiguranju.
- (3) Društvo za osiguranje nije dužno nadoknaditi troškove iz stavka (2) ovoga članka koje je nadležni Zavod zdravstvenog osiguranja, sukladno propisima o zdravstvenom osiguranju, naplatio od oštećene osobe.

Odjeljak B. Okvirni kriteriji za utvrđivanje visine odštete

Članak 29.

(Osnova za novčanu naknadu)

Osnova za novčanu naknadu za materijalnu štetu i nematerijalnu štetu je postojanje povrede tjelesnog i psihičkog integriteta ili smrti neke osobe.

Članak 30.

(Materijalna šteta)

- (1) Pod materijalnom štetom u slučaju smrti, tjelesne povrede ili oštećenja zdravlja neke osobe podrazumijeva se sva ona šteta koju je ta osoba imala zbog povrede, odnosno bliski srodnik zbog smrti srodnika.
- (2) Naknada štete iz stavka (1) ovoga članka obuhvaća:
  - a) troškove liječenja i rehabilitacije;
  - b) izgublenu zaradu za vrijeme privremene spriječenosti za rad;
  - c) izgublenu zaradu u slučaju trajne djelomične ili potpune nesposobnosti za rad;
  - d) naknadu za izgubljeno izdržavanje (novčana renta);
  - e) troškove pogreba;
  - f) troškove tuđe njege i pomoći.

Članak 31.

(Troškovi liječenja i rehabilitacije)

- (1) Troškovi liječenja i rehabilitacije su materijalni troškovi nastali u postupku liječenja i rehabilitacije povrijeđene osobe u zdravstvenoj ustanovi, odnosno drugom obliku zdravstvene službe (privatna praksa).
- (2) Troškovi liječenja i rehabilitacije nadoknađuju se u visini stvarnih troškova liječenja i rehabilitacije, na temelju računa zdravstvene ustanove uz priložen izvod o pruženim zdravstvenim uslugama i drugim troškovima na temelju medicinske dokumentacije koju vodi zdravstvena ustanova, odnosno drugi oblik zdravstvene službe (privatna praksa), a koji su bili nužni i neophodni.
- (3) Ne postoji obveza na naknadu troškova liječenja koje nije znanstveno dokazano odnosno troškova liječenja koje predstavlja eksperimentalni oblik liječenja.

Članak 32.

(Naknada izgubljene zarade za vrijeme privremene spriječenosti za rad)

- (1) Naknada izgubljene zarade za vrijeme privremene spriječenosti za rad predstavlja naknadu koja pripada oštećenom koji tijekom privremene spriječenosti za rad (liječenje ili bolovanje) nije bio sposoban obavljati svoje redovne radne obveze iz radnog odnosa ili izvan radnog odnosa, koja je sukladna zakonskim i podzakonskim propisima, te zbog toga nije ostvario zaradu koju bi inače ostvario da mu nije nanesena tjelesna ozljeda koja je dovela do privremene spriječenosti za rad.
- (2) Naknada iz stavka (1) ovoga članka određuje se na temelju razlike između naknade zarade koju je povrijeđeni imao tijekom razdoblja privremene spriječenosti za rad i zarade koju bi ostvario da nije došlo do štetnog događaja.
- (3) Naknada iz stavka (2) ovoga članka određuje se u jednokratnom novčanom iznosu.

Članak 33.

(Izgubljena zarada zbog trajne djelomične ili potpune nesposobnosti za rad)

- (1) Izgubljena zarada zbog trajne djelomične ili potpune nesposobnosti za rad predstavlja izgubljenu zaradu sukladno zakonskim i podzakonskim propisima koja nastaje od momenta okončanja liječenja do momenta dok ta nesposobnost traje.
- (2) Naknada štete za izgubljenu zaradu iz stavka (1) ovoga članka, u slučaju trajne djelomične nesposobnosti za rad, određuje se na temelju razlike odnosa zarade koju je oštećeni ostvarivao prije povređivanja i odnosa zarade koju oštećeni ostvaruje nakon povređivanja.
- (3) Naknada štete za izgubljenu zaradu iz st. (1) i (2) ovoga članka određuje se u vidu mjesečne novčane rente.
- (4) U slučaju da su potrebe oštećenog trajno povećane ili su mogućnosti njegovog daljnjeg razvijanja i napredovanja uništene ili smanjene, mjesečna novčana renta uvećava se za naknadu za navedenu štetu.

Članak 34.

(Naknada za izgubljeno izdržavanje)

- (1) Naknada za izgubljeno izdržavanje se određuje i isplaćuje osobi koju je poginuli u prometnoj nesreći izdržavao ili redovito pomagao, kao onoj koja je po zakonu imala pravo zahtijevati izdržavanje od poginulog.
- (2) Iznos naknade iz stavka (1) ovoga članka, u vidu mjesečne novčane rente, ne može biti veći od onoga što bi oštećeni dobivao od poginulog da je ostao živ ili ako nakon smrti osobe od koje je izdržavan ili redovito pomagan ne dobiva isti iznos od nekog drugog na temelju mirovinskih prava.
- (3) Za sve oblike naknade iz ovoga članka postoji mogućnost izmjene iznosa (povećanjem, smanjenjem ili ukidanjem) ako

se promjene okolnosti koje su uzete u obzir kod priznavanja ovoga prava.

Članak 35.
(Troškovi ukopa)

- (1) Troškovi ukopa su troškovi koji su neophodni kako bi se osoba ukopala sukladno običajima mjesta u kojem se ukop obavlja.
- (2) Naknada troškova iz stavka (1) ovoga članka određuje se u visini učinjenih stvarnih troškova, na temelju računa za svaku vrstu troška, ali najviše do visine prosječnih cijena za svaku vrstu troška u mjestu gdje se ukop obavlja.
- (3) Uz troškove ukopa oštećenim osobama pripada i pravo na odštetu na ime troškova liječenja preminule osobe koji su nastali u razdoblju od povređivanja do njegove smrti (kada smrt nije nastupila trenutno nego u nekom vremenskom razdoblju nakon zadobivene tjelesne povrede).

Članak 36.

(Troškovi tuđe njege i/ili pomoći)

- (1) Troškovi tuđe njege i/ili pomoći su materijalni troškovi nastali za one usluge oštećenoj osobi koje omogućavaju zadovoljenje njezinih osnovnih bioloških potreba (uzimanje hrane, oblačenje, održavanje osobne higijene, obavljanje redovnih fizioloških potreba, kretanje s pomagalima ili bez njih) ako navedene potrebe ne može sama zadovoljiti uslijed pretrpljenih povreda.
- (2) Troškovi tuđe njege i/ili pomoći nadoknađuju se u visini stvarnih troškova tuđe njege i/ili pomoći, sukladno opsegu i vremenu tuđe njege i/ili pomoći koja je neophodna oštećenoj osobi.
- (3) Troškovi tuđe njege i/ili pomoći koje pružaju stručne osobe (tzv. usluge medicinskih osoba - stručnih osoba) izvan opsega priznatog na teret Zavoda zdravstvenog osiguranja i reosiguranja Federacije Bosne i Hercegovine ili pak druge institucije sličnog karaktera nadoknađuju se u visini stvarnih troškova, a najviše do prosječne neto zarade koju ostvaruju zdravstveni radnici odgovarajuće stručne spreme koji obavljaju ovu vrstu poslova u mjestu gdje se pruža tuđa njega i/ili pomoć oštećenoj osobi.
- (4) Troškovi tuđe njege i/ili pomoći iz st. (2) i (3) ovoga članka umanjuju se za iznos koji oštećena osoba iz ove osnove ostvaruje od nadležnih organa shodno propisima o socijalnoj zaštiti, i u uvjetima kada to pravo oštećena osoba nije ostvarila podnošenjem zahtjeva, a prema svim okolnostima slučaja to je pravo mogla ostvariti jer joj pripada.
- (5) Naknada na ime tuđe njege i/ili pomoći određuje se u obliku mjesečne rente za koju postoji mogućnost izmjene iznosa (povećanjem, smanjenjem ili ukidanjem) ako se promijene okolnosti koje su uzete u obzir kod priznavanja ovoga prava.

Članak 37.

(Nematerijalna šteta)

- (1) Nematerijalna šteta se nadoknađuje neovisno o naknadi materijalne štete.
- (2) Nematerijalna šteta obuhvaća sljedeće vidove:
  - a) fizička bol;
  - b) duševna bol zbog umanjenja /smanjenja životne aktivnosti;
  - c) pretrpljeni strah;
  - d) duševna bol zbog naruženosti;
  - e) duševna bol zbog smrti bliske osobe;
  - f) duševna bol zbog naročito teškog invaliditeta bliske osobe.

Članak 38.

(Fizička bol)

- (1) Fizička bol je subjektivno osjećanje koje se javlja kod povrijeđene osobe u momentu povređivanja i traje za vrijeme liječenja.

- (2) Prilikom klasifikacije fizičkih bolova (jaki, srednji ili slabi) u obzir se posebno uzima jačina i trajanje pretrpljenih fizičkih bolova kao i sve nelagodnosti tijekom liječenja (nesvjestica, hospitalizacija, vezanost za krevet, razne vrste imobilizacija i fiksacija, rendgensko snimanje, broj operacija, infuzija, transfuzija, infekcije, previjanje rana, odstranjenje šavova, upotreba invalidskih kolica, bolovanje, posjećivanje ambulante, fizioterapija, trajanje rehabilitacije i sl.), opće zdravstveno stanje povrijeđenog, vrsta i karakter povreda i moguće umanjene intenziteta bolova kroz odgovarajuću terapiju i lijekove. Kod klasifikacije odnosno fizičkih bolova, a imajući u vidu da se radi o subjektivnom osjećanju koje se javlja kod povrijeđenog u obzir će se uzimati i Evaluacijska tablica boli tzv. Julijanova ljestvica po kojoj minimalna bol, vrlo lagana bol i lagana bol se ima smatrati bolovima slabog intenziteta dok srednja bol se ima smatrati bolovima srednjeg intenziteta, a ozbiljna bol, vrlo ozbiljna bol i iznimno ozbiljna bol bolovima jakog intenziteta.

- (3) Visina naknade za fizičke bolove se utvrđuje po danima i to:

- a) jaki bolovi - 70,00 KM
- b) srednji bolovi - 40,00 KM
- c) slabi bolovi - 10,00 KM

- (4) U slučaju da se nakon okončanog liječenja utvrdi da povreda kod oštećene osobe nije dovela do umanjenja životne aktivnosti iznos novčane naknade po osnovi boli može maksimalno iznositi do 800,00 KM. Bolovi slabog intenziteta koji su trajali kraće od tri dana nisu osnova za dosuđivanje novčane naknade.

Članak 39.

(Strah)

- (1) Strah je osjećaj koji je neka osoba doživjela, odnosno pretrpjela u trenutku povređivanja koji se manifestira kao strah za život i/ili tjelesni integritet i naknadni osjećaj po doživljenom povređivanju, a koji je vezan za ishod ozdravljenja.
- (2) Visina naknade za pretrpljeni strah utvrđuje se prema intenzitetu i dužini trajanja pretrpljenog straha. Strah jakog odnosno veoma jakog intenziteta je posebno stanje svijesti koje trpi psihički normalna osoba kada joj je ugrožen život.
- (3) Visina naknade za strah se utvrđuje po danima i to:
  - a) veoma jakog intenziteta - 70,00 KM
  - b) jakog intenziteta - 60,00 KM
  - c) srednjeg intenziteta - 30,00 KM
  - d) slabog intenziteta - 5,00 KM.
- (4) U slučaju da se nakon okončanog liječenja utvrdi da povreda kod oštećene osobe nije dovela do umanjenja opće životne aktivnosti iznos novčane naknade po osnovi straha može maksimalno iznositi do 400,00 KM. Pretrpljeni strah lakog intenziteta koji je trajao kraće od tri dana nije osnova za dosuđivanje naknade.

Članak 40.

(Umanjenje opće životne aktivnosti)

- (1) Umanjenje opće životne aktivnosti obuhvaća sva trajna ograničenja u životnim aktivnostima oštećene osobe odnosno nemogućnost ili smanjenu mogućnost funkcioniranja organizma (tjelesnih, psihomotornih, senzornih ili kognitivnih funkcija) tako da osoba ne može ili ograničeno može obavljati životne funkcije koje je mogla obavljati prije povređivanja, odnosno zadovoljavati zahtjeve životnih potreba u kvaliteti i kvantiteti kao osoba bez oštećenja.
- (2) Postotak umanjenja opće životne aktivnosti iz stavka (1) ovoga članka se utvrđuje na temelju medicinske dokumentacije i neposrednog pregleda povrijeđenog.
- (3) Visina novčane naknade se određuje prema postotku umanjenja opće životne aktivnosti iz stavka (2) ovoga članka

i u zavisnosti od godina života oštećenog na dan nastanka štetnog događaja i to:

- a) ako je riječ o umanjenju opće životne aktivnosti do 25% za svaki 1% umanjenja opće životne aktivnosti:
  - 1) kod osoba do 20 godina života - do 500,00 KM
  - 2) kod osoba od 20 do 35 godina života - do 450,00 KM
  - 3) kod osoba od 35 do 55 godina života - do 410,00 KM
  - 4) kod osoba preko 55 godina života - do 380,00 KM
- b) ako je riječ o umanjenju opće životne aktivnosti preko 25 do 40% za svaki 1% umanjenja opće životne aktivnosti:
  - 1) kod osoba do 20 godina života - do 550,00 KM
  - 2) kod osoba od 20 do 35 godina života - do 530,00 KM
  - 3) kod osoba od 35 do 55 godina života - do 510,00 KM
  - 4) kod osoba preko 55 godina života - do 490,00 KM
- c) ako je riječ o umanjenju opće životne aktivnosti od 40 do 60% za svaki 1% umanjenja opće životne aktivnosti:
  - 1) kod osoba do 20 godina života - do 640,00 KM
  - 2) kod osoba od 20 do 35 godina života - do 620,00 KM
  - 3) kod osoba od 35 do 55 godina života - do 600,00 KM
  - 4) kod osoba preko 55 godina života - do 580,00 KM
- d) ako je riječ o umanjenju opće životne aktivnosti od 60 do 80% za svaki 1% umanjenja opće životne aktivnosti:
  - 1) kod osoba do 20 godina života - do 730,00 KM
  - 2) kod osoba od 20 do 35 godina života - do 710,00 KM
  - 3) kod osoba od 35 do 55 godina života - do 690,00 KM
  - 4) kod osoba preko 55 godina života - do 670,00 KM
- e) ako je riječ o umanjenju opće životne aktivnosti od 80 do 100% za svaki 1% umanjenja opće životne aktivnosti:
  - 1) kod osoba do 20 godina života - do 950,00 KM
  - 2) kod osoba od 20 do 35 godina života - do 900,00 KM
  - 3) kod osoba od 35 do 55 godina života - do 870,00 KM
  - 4) kod osoba preko 55 godina života - do 850,00 KM.

Članak 41.
(Naruženost)

- (1) Naruženost predstavlja narušavanje dotadašnjeg vanjskog izgleda ili sklada oštećenikova tijela ili dijela tijela i/ili narušavanje neke tjelesne funkcije.
- (2) Visina naknade za naruženost ovisi o trajnim posljedicama koje se ogledaju u narušavanju dotadašnjeg izgleda i sklada tijela odnosno stupnja naruženosti i starosne dobi osobe, na dan nastanka štetnog događaja, i to na sljedeći način:
  - a) ako je riječ o naruženosti izrazito jakog stupnja:
    - 1) kod osoba do 20 godina života - do 9.000,00 KM
    - 2) kod osoba od 20 do 35 godina života - do 8.900,00 KM
    - 3) kod osoba od 35 do 55 godina života - do 8.750,00 KM

4) kod osoba preko 55 godina života - do 8.500,00 KM

- b) ako je riječ o naruženosti jakog stupnja koja je vrlo uočljiva trećim osobama:
    - 1) kod osoba do 20 godina života - do 6.400,00 KM
    - 2) kod osoba od 20 do 35 godina života - do 6.200,00 KM
    - 3) kod osoba od 35 do 55 godina života - do 6.000,00 KM
    - 4) kod osoba preko 55 godina života - do 5.800,00 KM
  - c) ako je riječ o naruženosti jakog stupnja koja je uočljiva trećim osobama, ali samo ponekad (ukućanima, na plaži i sl.):
    - 1) kod osoba do 20 godina života - do 5.450,00 KM
    - 2) kod osoba od 20 do 35 godina života - do 5.300,00 KM
    - 3) kod osoba od 35 do 55 godina života - do 5.000,00 KM
    - 4) kod osoba preko 55 godina života - do 4.900,00 KM
  - d) ako je riječ o naruženosti srednjeg stupnja koja je vrlo uočljiva trećim osobama:
    - 1) kod osoba do 20 godina života - do 5.450,00 KM
    - 2) kod osoba od 20 do 35 godina života - do 5.300,00 KM
    - 3) kod osoba od 35 do 55 godina života - do 5.000,00 KM
    - 4) kod osoba preko 55 godina života - do 4.900,00 KM
  - e) ako je riječ o naruženosti srednjeg stupnja koja je uočljiva trećim osobama, ali samo ponekad:
    - 1) kod osoba do 20 godina života - do 2.750,00 KM
    - 2) kod osoba od 20 do 35 godina života - do 2.550,00 KM
    - 3) kod osoba od 35 do 55 godina života - do 2.350,00 KM
    - 4) kod osoba preko 55 godina života - do 2.200,00 KM
  - f) ako je riječ o naruženosti lakog stupnja koja je vrlo uočljiva trećim osobama:
    - 1) kod osoba do 20 godina života - do 1.350,00 KM
    - 2) kod osoba od 20 do 35 godina života - do 1.250,00 KM
    - 3) kod osoba od 35 do 55 godina života - do 1.150,00 KM
    - 4) kod osoba preko 55 godina života - do 1.050,00 KM
  - g) ako je riječ o naruženosti lakog stupnja koja je uočljiva trećim osobama, ali samo ponekad:
    - 1) kod osoba do 20 godina života - do 630,00 KM
    - 2) kod osoba od 20 do 35 godina života - do 500,00 KM
    - 3) kod osoba od 35 do 55 godina života - do 550,00 KM
    - 4) kod osoba preko 55 godina života - do 500,00 KM.
- (3) Iznos naknade može biti veći ili manji u postotku do 10% od onog koji je prethodno naveden, ali samo iznimno, kada to naročito opravdavaju izvanredne, posebne i individualne okolnosti pojedinog slučaja koje se zbog svoje posebnosti nisu mogle uzeti i predvidjeti pri izradi ovih kriterija za utvrđivanje prava na odštetu (vrsta zanimanja, lokacija povreda i sl.).

Članak 42.

(Duševni bolovi zbog smrti bliskog srodnika)

- (1) Duševni bolovi zbog smrti bliskog srodnika se izražavaju u subjektivnom osjećaju, odnosno patnji koju trpi oštećeni zbog gubitka bliskog srodnika.
- (2) Pravo na naknadu za duševne bolove zbog smrti bliskog srodnika imaju članovi njegove uže obitelji (bračni drug, djeca i roditelji).
- (3) Naknada u slučaju smrti se priznaje i izvanbračnom partneru, ako je između njega i umrlog postojala trajnija zajednica života.
- (4) Trajnija zajednica života u iz stavka (3) ovoga članka smatra se životna zajednica žene i muškarca koji nisu u braku i koja traje najmanje tri godine ili kraće ako je u njoj rođeno zajedničko dijete.
- (5) Naknada u slučaju smrti se priznaje i braći i sestrama ako je između njih i umrlog postojala trajnija zajednica života.
- (6) Trajnija zajednica života iz stavka (5) ovoga članka predstavlja postojanje zajedničkog kućanstva - i trajnu emotivnu povezanost, postojanje financijske zajednice odnosno odnos uzajamne ovisnosti koji upućuje na postojanje trajnije ekonomske životne zajednice i egzistencijalne povezanosti između umrlog i njegovih srodnika.
- (7) Pravo na naknadu imaju i roditelji u slučaju gubitka ploda odnosno začeto a nerođeno djeteta.
- (8) Pravo na naknadu zbog smrti roditelja ima i začeto nerođeno dijete (nasciturus) pod uvjetom da se rodi živo.
- (9) Visina naknade ovisi o stupnju srodstva i priznaje se u sljedećim iznosima:
  - a) za slučaj smrti bračnog i izvanbračnog partnera - 20.000,00 KM,
  - b) za slučaj smrti djeteta - 20.000,00 KM,
  - c) za slučaj gubitka ploda roditeljima - 7.000,00 KM,
  - d) za slučaj smrti roditelja - 20.000,00 KM,
  - e) za slučaj smrti brata ili sestre - 7.000,00 KM,
  - f) za slučaj smrti roditelja nasciturusu - 20.000,00 KM.

Članak 43.

(Duševna bol zbog naročito teškog invaliditeta bliske osobe)

- (1) Duševna bol zbog naročito teškog invaliditeta bliske osobe se izražava u subjektivnom osjećaju, odnosno patnji koju trpi oštećeni zbog naročito teškog invaliditeta bliske osobe.
- (2) Pravo na naknadu za duševne bolove zbog naročito teškog invaliditeta bliske osobe imaju članovi njegove uže obitelji (bračni drug, djeca i roditelji).
- (3) Naknada u slučaju naročito teškog invaliditeta se priznaje i izvanbračnom partneru, ako između njega i povrijeđenog postoji trajnija zajednica života.
- (4) Trajnija zajednica života iz stavka (3) ovoga članka smatra se životna zajednica žene i muškarca koji nisu u braku i koja traje najmanje tri godine ili kraće ako je u njoj rođeno zajedničko dijete.
- (5) Invaliditet se smatra naročito teškim ako je postotak umanjenja opće životne aktivnosti kod oštećenog jednak ili veći od 70%.
- (6) Visina naknade priznaje se u sljedećim iznosima:
  - a) za slučaj naročito teškog invaliditeta bračnog i izvanbračnog druga (trajnija zajednica života) i djeteta - 20.000,00 KM
  - b) za slučaj naročito teškog invaliditeta roditelja:
    - 1) djetetu koje se nalazi na odgoju i izdržavanju kod roditelja - 20.000,00 KM
    - 2) djetetu - 12.000,00 KM

Članak 44.

(Novčana renta)

- (1) Pravo na naknadu štete u vidu novčane rente uslijed smrti bliske osobe ili uslijed povrede tijela ili oštećenja zdravlja ne može se prenijeti drugoj osobi.
- (2) Dospjeli iznosi naknade mogu se prenijeti drugome, ako je iznos naknade određen pismenim sporazumom strana ili pravomoćnom sudskom odlukom.
- (3) Visina naknade iz čl.38. do 43. ovoga zakona utvrđena je na bazi prosječne visine premije po polici u automobilskoj odgovornosti u visini od 300,00 KM.
- (4) U slučaju povećanja ili pak smanjenja cijene prosječne visine premije iz prethodnog stavka ovoga članka za više od 10% visina naknade će se povećavati ili smanjivati u istovjetnom postotku.
- (5) Prosječnu visinu premije iz stavka (3) ovoga članka će utvrđivati i objavljivati Agencija svake godine najkasnije do kraja prvog mjeseca tekuće godine s presjekom na dan 31.12. prethodne godine.

Odjeljak C. Promjena vlasnika vozila, granično osiguranje i Informacijski centar

Članak 45.

(Promjena vlasnika vozila)

- (1) Ako se za vrijeme trajanja osiguranja promijeni vlasnik vozila, novi vlasnik vozila dužan je zaključiti ugovor o osiguranju svoje odgovornosti za upotrebu vozila na kojem je stekao vlasništvo.
- (2) Osiguranik koji otuđi svoje vozilo dužan je o tome obavijestiti društvo za osiguranje kod kojeg je osigurana njegova odgovornost za upotrebu vozila koje je otuđeno u roku od 30 dana od dana otuđenja vozila i postupiti sukladno članku 9. stavak 6. ovoga Zakona.
- (3) Ugovor o osiguranju od automobilske odgovornosti zaključen s prethodnim vlasnikom prestaje važiti u trenutku kada je novi vlasnik vozila zaključio ugovor o osiguranju od automobilske odgovornosti na svoje ime.
- (4) Prestankom važenja ugovora iz stavka (3) ovoga članka, osiguranik, prethodni vlasnik vozila, ima pravo na povrat dijela premije za neiskorišteno razdoblje pokrića, pod uvjetom da je postupio sukladno obvezi iz stavka (2) ovoga članka i u slučaju da nije bilo štete u razdoblju osiguranja po navedenoj polici.
- (5) Iznimno od stavka (3) ovoga članka, ugovor o osiguranju od automobilske odgovornosti zaključen s prethodnim vlasnikom ostaje na snazi do isteka trajanja osiguranja, ukoliko novi vlasnik, u tom roku, nije zaključio ugovor o osiguranju od automobilske odgovornosti na svoje ime, u tom slučaju se po samom zakonu smatra da su prava i obveze, kao i odgovornost za upotrebu vozila, preneseni na novog vlasnika vozila danom zaključenja ugovora o prijenosu vlasništva na vozilu.

Članak 46.

(Naknada štete koja je prouzrokovana upotrebom nepoznatog vozila ili upotrebom vozila čiji vlasnik nije zaključio ugovor o osiguranju od automobilske odgovornosti)

Oštećena osoba kojoj je na teritoriju Federacije prouzrokovana šteta upotrebom nepoznatog vozila ili upotrebom vozila čiji vlasnik nije zaključio ugovor o osiguranju od automobilske odgovornosti podnosi odštetni zahtjev Zaštitnom fondu.

Članak 47.

(Međunarodna potvrda o osiguranju od automobilske odgovornosti za vozila strane registracije)

- (1) Vozač koji je vozilom strane registracije prešao granicu BiH na teritoriju Federacije dužan je imati i, na zahtjev ovlaštene

osobe u Federaciji, dati na uvid međunarodnu potvrdu o postojanju osiguranja od automobilske odgovornosti važeću na teritoriju država članica Sustava zelene karte ili policu osiguranja od automobilske odgovornosti.

- (2) Međunarodnom potvrdom o osiguranju od automobilske odgovornosti smatra se i registarska oznaka koju nosi vozilo koje se uobičajeno nalazi na teritoriju država potpisnica Multilateralnog sporazuma, pod uvjetom da je s BiH potpisan Multilateralni sporazum.

Članak 48.

(Granično osiguranje)

Vozač vozila strane registracije koji ne posjeduje međunarodnu potvrdu o osiguranju od automobilske odgovornosti iz članka 47. ovoga Zakona ne može upotrebljavati vozilo na teritoriju Federacije ako ne posjeduje policu osiguranja od automobilske odgovornosti, čije razdoblje važenja ne može biti kraće od sedam niti duže od 90 dana.

Članak 49.

(Pravo na naknadu štete)

- (1) Oštećena osoba kojoj je u Federaciji prouzrokovana šteta upotrebom vozila strane registracije iz zemlje članice Sustava zelene karte ili zemlje potpisnice Multilateralnog sporazuma podnosi odštetni zahtjev putem Biroa zelene karte BiH.
- (2) Za naknadu štete koja je na teritoriju Federacije prouzrokovana upotrebom vozila strane registracije za koje vlasnik nema važeći ugovor o osiguranju od automobilske odgovornosti primjenjuju se odredbe članka 46. ovoga Zakona.
- (3) Zaštitni fond, pod uvjetom da je BiH u režimu Multilateralnog sporazuma, te da je Zaštitni fond zaključio odgovarajuće bilateralne sporazume s nadležnim tijelima za naknadu šteta koje ne mogu biti nadoknađene obveznim osiguranjem one države na čijem teritoriju se vozilo uobičajeno nalazi, ima pravo na naknadu isplaćenog iznosa štete, stvarnih i opravdanih troškova od tih tijela.

Članak 50.

(Obrazac europskog izvješća o prometnoj nesreći)

- (1) Društvo za osiguranje dužno je osiguraniku, uz policu osiguranja od automobilske odgovornosti, uručiti primjerak Europskog izvješća o prometnoj nesreći, koji je osiguranik dužan držati u vozilu i predložiti ovlaštenoj osobi na zahtjev.
- (2) U slučaju prometne nesreće sudionici mogu ispuniti i potpisati te međusobno razmijeniti Europsko izvješće o prometnoj nesreći. Europsko izvješće o prometnoj nesreći može biti korišteno u postupku rješavanja odštetnog zahtjeva kao dokaz nastupanja štetnog događaja, pod uvjetom da je uredno i potpuno popunjeno, te da su uz to priložene fotografije oštećenja na vozilima i mjesta štetnog događaja.

Članak 51.

(Informacijski centar)

- (1) Informacijski centar uspostavlja se u okviru Agencije, radi efikasnijeg ostvarivanja prava po odštetnim zahtjevima u slučaju šteta nastalih u prometnim nesrećama upotrebom vozila.
- (2) Informacijski centar:
- prikuplja podatke od značaja za ostvarivanje prava po odštetnim zahtjevima i vodi registar tih podataka;
  - omogućava uvid u podatke iz točke a) ovoga stavka;
  - pruža pomoć oštećenim osobama pri prikupljanju podataka iz registra iz točke (1) ovoga stavka i prikupljanju podataka iz registra Informacijskog centra RS, informacijskih centara država članica Europske unije i drugih država s kojima ima suradnju.
- (3) Registar iz stavka (2) točka a) ovoga članka sadrži najmanje podatke o:

- registarskim oznakama, vrstama, markama, tipovima i brojevima šasija motornih vozila registriranim u Federaciji;
  - brojevima polica osiguranja od automobilske odgovornosti za vozila iz točke (1) ovoga stavka;
  - datumu početka i prestanka osiguravajućeg pokrivača na osnovi ugovora o osiguranju od automobilske odgovornosti;
  - nazivu i adresi sjedišta društva za osiguranje koje pruža osiguravajuće pokriće na osnovi police osiguranja iz točke c) ovoga stavka;
  - imenu i prezimenu, datumu i mjestu rođenja i adresi, odnosno poslovnom imenu i sjedištu osiguranika;
  - izdanim zelenim kartama;
  - popisu vlasnika vozila koja su izuzeta od obveze osiguranja od automobilske odgovornosti, kao i nazivu organa ili tijela odgovornog za naknadu štete oštećenoj osobi.
- (4) Podaci iz stavka (3) ovoga članka prikupljaju se od društava za osiguranje, podružnica društava za osiguranje koje posluju u Federaciji i nadležnog organa za registraciju vozila i vođenje evidencija o prometnim nesrećama u Federaciji.
- (5) Na zahtjev oštećene osobe, Informacijski centar podatke iz stavka (3) ovoga članka zatražit će i iz Informacijskog centra RS, informacijskih centara država članica Europske unije i drugih država.
- (6) Društvo za osiguranje i organ nadležan za evidenciju registriranih motornih vozila u Federaciji dužni su podatke iz stavka (3) ovoga članka redovito dostavljati Informacijskom centru.
- (7) Zaštita osobnih podataka iz registra podataka Informacijskog centra vrši se sukladno propisima kojima se uređuje zaštita osobnih podataka.
- (8) Agencija će propisati sadržaj, način prikupljanja, vođenja i pristupa podacima iz registra Informacijskog centra.

Članak 52.

(Čuvanje podataka i omogućavanje uvida u podatke)

- (1) Podatke iz članka 51. stavka (3) toč. a) do f) ovoga Zakona Informacijski centar je dužan čuvati najmanje sedam godina od dana odjave registracije motornog vozila ili prestanka važenja police osiguranja.
- (2) Radi pružanja pomoći kod prikupljanja podataka iz članka 51. stavka (2) točka c), Informacijski centar surađuje s Informacijskim centrom RS, informacijskim centrima država članica Europske unije i drugih država.
- (3) Informacijski centar dužan je oštećenim osobama sedam godina nakon prometne nesreće iz svog ili iz registra Informacijskog centra RS, informacijskog centra države članice Europske unije ili druge države s kojima ima suradnju omogućiti uvid u sljedeće podatke:
- nazivu i sjedištu odgovornog društva za osiguranje;
  - broju police osiguranja društva iz točke a) ovoga stavka;
  - ime i prezime, odnosno naziv, te adresu ovlaštenog predstavnika za obradu odštetnih zahtjeva na temelju osiguranja od automobilske odgovornosti u BiH kojeg je imenovalo društvo za osiguranje države članice Europske unije i koji pruža osiguravajuće pokriće na osnovi police osiguranja vozila kojim je prometna nesreća prouzrokovana.
- (4) Informacijski centar, na zahtjev oštećene osobe, pribavlja podatke o imenu i prezimenu, odnosno nazivu i prebivalištu, odnosno sjedištu vlasnika, odnosno korisnika motornog vozila, ako je oštećena osoba iskazala pravni interes za tim podacima.

- (5) Podatke iz stavka (4) ovoga članka Informacijski centar prikuplja od društava za osiguranje ili od nadležnog organa za registraciju vozila i vođenje evidencija o prometnim nesrećama u Federaciji.
- (6) Informacijski centar pribavlja za oštećenu osobu podatke o imenu i prezimenu, odnosno nazivu, te adresi osobe koja mu garantira za štetu prouzrokovanu vozilom koje je izuzeto od obveze zaključivanja ugovora o osiguranju od automobilske odgovornosti.
- 2) koriste za obuku vozača zrakoplova lokalno, koji ne uključuju prelazak državne granice.

Članak 54.

(Osigurane svote)

**POGLAVLJE IV. OSIGURANJE VLASNIKA
ZRAKOPLOVA OD ODGOVORNOSTI ZA ŠTETU
PROUZROKOVANU TREĆIM OSOBAMA I PUTNICIMA**

Članak 53.

(Obveza zaključivanja ugovora o osiguranju)

- (1) Vlasnik zrakoplova dužan je zaključiti ugovor o osiguranju od odgovornosti za štetu prouzrokovanu putnicima, stvarima i trećim osobama sukladno odredbama ovoga Zakona, propisima kojima se uređuje zrakoplovstvo u BiH i propisima koji važe u ECAA.
- (2) U postupku izdavanja dozvola kojima se odobrava obavljanje različitih komercijalnih i nekomercijalnih djelatnosti u zračnom prometu, koje se izdaju sukladno propisima o zračnom prometu, podnositelj zahtjeva dužan je nadležnom organu dostaviti dokaz o zaključenom ugovoru o obveznom osiguranju iz članka 2. stavka (1) točka c) ovoga Zakona.
- (3) Ugovorom o obveznom osiguranju iz stavka (1) ovoga članka pokrivena su:
- štete prouzrokovane trećim osobama za vrijeme leta zrakoplova,
  - štete koje pretrpi putnik za vrijeme leta zrakoplova,
  - štete na stvarima zbog gubitka, odnosno oštećenja osobnih stvari putnika koje se nalaze u kabini zrakoplova,
  - štete na stvarima zbog gubitka, odnosno oštećenja tereta i predane prtljage.
- (4) Ugovorom o obveznom osiguranju iz stavka (1) ovoga članka nisu pokriveni putnici i članovi letačke i kabinske posade zrakoplova, koji su na dužnosti za vrijeme leta zrakoplova.
- (5) Putnik iz stavka (1) ovoga članka je svaka osoba koja se prevozi zrakoplovom uz suglasnost vlasnika zrakoplova, osim članova letačke i kabinske posade zrakoplova koji su na dužnosti za vrijeme leta zrakoplova.
- (6) Ugovor o osiguranju iz stavka (1) ovoga članka ne pokriva štete iz stavka (3) toč. c) i d) ovoga članka ako se zrakoplov ne koristi u komercijalne svrhe.
- (7) Ugovorom o osiguranju iz stavka (1) ovoga članka pokrivena su i štete zbog rizika rata, terorističkih aktivnosti, otmice, sabotaže, nezakonitog prisvajanja zrakoplova i pobune.
- (8) Iznimno od stavka (7) ovoga članka, ugovor o osiguranju iz stavka (1) ovoga članka ne pokriva štete zbog rizika rata i terorizma za:
- državne zrakoplove definirane u skladu s Čikaškom konvencijom;
  - zrakoplovne modele kojima MTOM iznosi do 20 kg;
  - letjelice koje polijeću s nogu pilota (uključujući motorne paraglajdere i zmajeve);
  - vezane balone;
  - papirne zmajeve;
  - padobrane (uključujući vučene padobrane);
  - zrakoplove, uključujući jedrilice, kojima MTOM iznosi do 500 kg, i mikrolake zrakoplove koji se:
    - koriste u nekomercijalne svrhe ili
- (1) Najniža osigurana svota po jednom štetnom događaju određena ugovorom o osiguranju iz članka 53. stavka (1) ovoga Zakona iznosi:
- za štete trećim osobama:
    - za letjelice koje polijeću s nogu pilota 10.000,00 SDR - protuvrijednost izražena u konvertibilnim markama (KM),
    - za slobodne balone s posadom 20.000,00 SDR - protuvrijednost izražena u KM,
    - za zrakoplove kojima MTOM iznosi:
      - do 500 kg, 750.000,00 SDR - protuvrijednost izražena u KM,
      - od 501 kg do 1000 kg, 1.500.000,00 SDR - protuvrijednost izražena u KM,
      - od 1001 kg do 2700 kg, 3.000.000,00 SDR - protuvrijednost izražena u KM,
      - od 2701 kg do 6000 kg, 7.000.000,00 SDR - protuvrijednost izražena u KM,
      - od 6001 kg do 12.000 kg, 18.000.000,00 SDR - protuvrijednost izražena u KM,
      - od 12.001 kg do 25.000 kg, 80.000.000,00 SDR - protuvrijednost izražena u KM,
      - od 25.001 kg do 50.000 kg, 150.000.000,00 SDR - protuvrijednost izražena u KM,
      - od 50.001 kg do 200.000 kg, 300.000.000,00 SDR - protuvrijednost izražena u KM,
      - od 200.001 kg do 500.000 kg, 500.000.000,00 SDR - protuvrijednost izražena u KM,
      - iznad 500.001 kg do 700.000.000,00 SDR - protuvrijednost izražena u KM;
  - za pojedinog putnika 250.000,00 SDR - protuvrijednost izražena u KM;
  - za osobne stvari putnika koje se nalaze u kabini zrakoplova 1131,00 SDR - protuvrijednost izražena u KM;
  - za teret i predanu prtljagu po 1 kg iznosi 19,00 SDR - protuvrijednost izražena u KM.
- (2) Iznimno od stavka (1) točka b) ovoga članka, najniža osigurana svota po jednom štetnom događaju za zrakoplove kojima MTOM iznosi 2700 kg ili manje, a koji se ne koristi u komercijalne svrhe, za pojedinog putnika iznosi 100.000,00 SDR - protuvrijednost izražena u KM.
- (3) Iznimno od stavka (1) ovoga članka, za zrakoplove koji se ne koriste u komercijalne svrhe, odnosno koji se koriste za obuku vozača zrakoplova, sportsko i amatersko letenje i koji se koriste samo za let unutar zračnog prostora BiH najniža osigurana svota po jednom štetnom događaju ne može biti niža od:
- 8000,00 SDR - protuvrijednost izražena u KM, za zrakoplove kojima MTOM iznosi do 200 kg,
  - 25.000,00 SDR - protuvrijednost izražena u KM, za zrakoplove kojima MTOM iznosi od 201 kg do 500 kg,
  - 50.000,00 SDR - protuvrijednost izražena u KM, za zrakoplove kojima MTOM iznosi od 501 kg do 1000 kg,
  - 80.000,00 SDR - protuvrijednost izražena u KM, za zrakoplove kojima MTOM iznosi od 1001 kg do 2700 kg.

Članak 55.

(Shodna primjena odredaba)

Na pitanja odgovornosti vlasnika zrakoplova za štetu koju prouzrokuje trećim osobama i putnicima, a koja nisu uređena odredbama ovoga poglavlja, shodno se primjenjuju odredbe iz Poglavlja III. ovoga Zakona, kao i odredbe propisa kojima se uređuje zrakoplovstvo u BiH.

POGLAVLJE V. OSIGURANJE VLASNIKA PLOVILA NA MOTORNI POGON OD ODGOVORNOSTI ZA ŠTETU PROUZROKOVANU TREĆIM OSOBAMA

Članak 56.

(Obveza zaključivanja ugovora o osiguranju)

- (1) Vlasnik plovila na motorni pogon, snage motora veće od 3,7 kW, koja se sukladno propisima o registraciji plovila upisuju u odgovarajući registar, dužan je zaključiti ugovor o osiguranju od odgovornosti za štetu koju upotrebom ovog plovila može nanijeti trećim osobama zbog smrti, tjelesne povrede ili narušavanja zdravlja.
- (2) Trećim osobama iz stavka (1) ovoga članka ne smatraju se osobe koje se nalaze na plovilu kojim je prouzrokovana šteta, kao i članovi posade koji upravljaju plovilom na motorni pogon.
- (3) Vlasnik, odnosno korisnik inozemnog plovila koje ulazi u teritorijalno more ili unutarnje vode BiH mora imati važeći ugovor o osiguranju od odgovornosti za štete iz stavka (1) ovoga članka, osim ako ne postoje druge odgovarajuće garancije za naknadu štete ili ako međunarodnim ugovorom nije drugačije određeno.
- (4) Odredbe čl. 46., 47. i 49. ovoga Zakona kojima se uređuje osiguranje vlasnika vozila od odgovornosti za štetu nanесenu trećim osobama, odgovarajuće se primjenjuju na osiguranje vlasnika plovila od odgovornosti za štetu nanесenu trećim osobama.
- (5) Odredbe ovoga članka odgovarajuće se primjenjuju na odgovornost vlasnika plovila pri plovidbi unutarnjim vodama u Federaciji.

Članak 57.

(Osigurana svota)

- (1) Najniža osigurana svota po jednom štetnom događaju određena ugovorom o osiguranju iz članka 56. stavka (1) ovoga Zakona iznosi 210.000,00 KM.
- (2) Najniža osigurana svota po jednom štetnom događaju određena ugovorom o osiguranju plovila čija je snaga motora veća od 15 kW, a koja po propisima o registraciji plovila mora biti upisana u registar plovila iznosi 650.000,00 KM.

Članak 58.

(Shodna primjena odredaba)

Na pitanja odgovornosti vlasnika plovila za štetu koju prouzrokuje trećim osobama i putnicima, a koja nisu uređena odredbama ovoga poglavlja, shodno se primjenjuju odredbe iz Poglavlja III. ovoga Zakona, kao i odredbe propisa kojima se uređuje plovidba u BiH.

POGLAVLJE VI. ZAŠTITNI FOND

Članak 59.

(Zaštitni fond)

- (1) Zaštitni fond je pravna osoba sa sjedištem u Sarajevu, nadležna da pokriva štete sukladno članku 66. ovoga Zakona, a koje ne mogu biti nadoknađene obveznim osiguranjem, kao i da obavlja druge poslove sukladno zakonu.
- (2) Organi Zaštitnog fonda su Skupština, Upravni odbor i direktor.
- (3) Zaštitni fond ima statut kojim se uređuju:
  - a) organizacija i način poslovanja,

- b) upravljanje i rukovođenje,
- c) financiranje i financijsko poslovanje,
- d) druga pitanja u vezi s poslovanjem Zaštitnog fonda.
- (4) Agencija daje prethodnu suglasnost na statut Zaštitnog fonda, kao i na njegove izmjene i dopune.
- (5) Nadzor nad poslovanjem Zaštitnog fonda obavlja Agencija shodno odredbama propisa o osiguranju.

Članak 60.

(Članstvo i izvori financiranja Zaštitnog fonda)

- (1) Članovi Zaštitnog fonda su sva društva za osiguranje koja u Federaciji obavljaju vrste osiguranja iz članka 2. stavka (1) toč. a) i b) ovoga Zakona, bez obzira na to je li im sjedište registrirano u Federaciji ili izvan nje.
- (2) Izvori financiranja Zaštitnog fonda su:
  - a) članarine, iz kojih se financiraju troškovi poslovanja Zaštitnog fonda (troškovi administracije)
  - b) doprinosi, iz kojih se financiraju naknade šteta za namjenu izvršavanja obveza iz članka 66. ovoga Zakona.
- (3) Članarinu iz stavka (2) točka a) ovoga članka dužni su plaćati svi članovi Zaštitnog fonda, u jednakom iznosu, a visinu godišnje članarine određuje Upravni odbor Zaštitnog fonda, svake poslovne godine, sukladno projekciji troškova administracije Zaštitnog fonda, uz prethodnu suglasnost Agencije.
- (4) Doprinosi iz stavka (2) točka b) ovoga članka dužni su plaćati svi članovi Zaštitnog fonda, a koji su zasnovani na postotku fakturiranih godišnjih premija osiguranja od automobilske odgovornosti i premija za osiguranje putnika u javnom prijevozu.
- (5) Visina i rokovi za uplatu doprinosa iz stavka (2) točka b) ovoga članka određuju se godišnje, odlukom Agencije, koja se objavljuje u "Službenim novinama Federacije BiH".
- (6) Agencija je ovlaštena da visinu već utvrđenih doprinosa iz stavka (5) ovoga članka mijenja i prilagođava potrebama Zaštitnog fonda, u cilju osiguranja ostvarivanja funkcija Zaštitnog fonda iz članka 66. ovoga Zakona.
- (7) Članovima koji tekuće financijske godine dobiju dozvolu za rad u vrsti osiguranja putnika u javnom prijevozu ili u vrsti osiguranja od automobilske odgovornosti Agencija određuje paušalni iznos kao prvi doprinos u Zaštitni fond.

Članak 61.

(Upravljanje sredstvima Zaštitnog fonda)

- (1) Zaštitni fond dužan je odvojeno planirati i knjigovodstveno evidentirati unutar prihoda članarine i doprinose, a unutar rashoda troškove administracije Zaštitnog fonda i troškove izvršavanja obveza Zaštitnog fonda prema oštećenim osobama, sukladno ovom Zakonu.
- (2) Zaštitni fond dužan je voditi i evidentirati podatke o štetama i o tome izvješćivati Agenciju.
- (3) Zaštitni fond dužan je Agenciji dostaviti nerevidirane godišnje financijske izvještaje do kraja veljače tekuće godine za prethodnu godinu, a polugodišnje financijske izvještaje najkasnije do 31. srpnja tekuće godine.
- (4) Zaštitni fond dužan je Agenciji dostaviti revidirane godišnje financijske izvještaje za prethodnu godinu, zajedno s izvješćem ovlaštenog revizora i godišnjim izvješćem o poslovanju, najkasnije do 31. svibnja tekuće godine.
- (5) Zaštitni fond dužan je Agenciji dostavljati izvješće s podacima o uplaćenim članarinama i doprinosima, najkasnije do 30. studenoga tekuće godine.
- (6) Agencija propisuje pravila poslovanja i izvješćivanja Zaštitnog fonda.

Članak 62.

(Skupština Zaštitnog fonda)

- (1) Skupštinu Zaštitnog fonda čine ovlaštene osobe članova Zaštitnog fonda.
- (2) Skupština Zaštitnog fonda donosi odluke dvotrećinskom većinom ukupnog broja glasova članova Zaštitnog fonda.
- (3) Skupština Zaštitnog fonda:
  - a) donosi statut i druge opće akte od značaja za poslovanje,
  - b) donosi financijski plan i usvaja financijske izvještaje,
  - c) imenuje i razrješava članove Upravnog odbora Zaštitnog fonda,
  - d) odlučuje o ugovaranju osiguranja Zaštitnog fonda, kojim se pokriva nesolventnost njenih članova u pogledu izvršavanja njihovih obveza prema Zaštitnom fondu.
- (4) Odlukom Agencije određuje se broj glasova koji svaki od članova ima u Skupštini Zaštitnog fonda u razmjeri s visinom uplaćenih doprinosa svakog od članova Zaštitnog fonda u prethodnoj godini.
- (5) Odluka iz stavka (4) ovoga članka objavljuje se u "Službenim novinama Federacije BiH".
- (6) Svaki član Skupštine Zaštitnog fonda ima jedan glas na svakih 4.000.000,00 KM obračunate premije za vrste osiguranja na temelju kojih društva za osiguranje uplaćuju doprinose.
- (7) Članovi Skupštine Zaštitnog fonda koji imaju premiju manju od 4.000.000,00 KM imaju pravo na jedan glas.

Članak 63.

(Upravni odbor Zaštitnog fonda)

- (1) Zaštitnim fondom upravlja Upravni odbor, koji se imenuje na razdoblje od četiri godine, uz prethodnu suglasnost Agencije.
- (2) Upravni odbor Zaštitnog fonda ima pet članova.
- (3) Jedan član Upravnog odbora Zaštitnog fonda imenuje se iz reda zaposlenih u Federalnom ministarstvu financija, a četiri člana imenuju se na prijedlog društava za osiguranje iz društava za osiguranje ili iz reda stručnjaka iz oblasti gospodarskog prava, osiguranja ili financija, neovisnih o društvima za osiguranje.

Članak 64.

(Uvjeti za imenovanje člana Upravnog odbora Zaštitnog fonda)

Za člana Upravnog odbora Zaštitnog fonda može biti imenovana osoba koja:

- a) ima VSS-VII stupanj stručne spreme, odnosno visoko obrazovanje prvog ciklusa (koji se vrednuje sa 240 ECTS bodova) ili drugog ili trećeg ciklusa Bolonjskog sustava studiranja i najmanje tri godine radnog iskustva u oblasti osiguranja,
- b) nije pravomoćno osuđena za kaznena djela protiv imovine, kaznena djela protiv gospodarstva, poslovanja i sigurnosti platnog prometa ili bilo koje drugo kazneno djelo propisano zakonom u vezi s obavljanjem njihove profesionalne djelatnosti,
- c) u posljednjih pet godina nije bila član uprave, nadzornog odbora ili organa koji obavlja nadzor u društvu za osiguranje nad kojim je otvoren ili proveden postupak likvidacije ili stečaja.

Članak 65.

(Direktor Zaštitnog fonda)

- (1) Direktor Zaštitnog fonda organizira rad i rukovodi poslovanjem, predstavlja i zastupa Zaštitni fond, izvršava odluke Upravnog odbora i odgovara za zakonit rad Zaštitnog fonda.

- (2) Direktor Zaštitnog fonda imenuje se na razdoblje od četiri godine.
- (3) Na postupak i uvjete za izbor i imenovanje direktora Zaštitnog fonda kao i oduzimanja suglasnosti za funkciju direktora Zaštitnog fonda shodno se primjenjuju odredbe zakona koji regulira oblast osiguranja, koje se odnose na članove uprave u društvu za osiguranje.
- (4) Upravni odbor Zaštitnog fonda, po prethodno pribavljenoj suglasnosti Agencije, imenuje direktora Zaštitnog fonda.
- (5) Osoba imenovana za direktora Zaštitnog fonda, a za čije imenovanje nije pribavljena suglasnost iz stavka (4) ovoga članka, ne može obavljati funkciju direktora Zaštitnog fonda.

Članak 66.

(Namjena sredstava Zaštitnog fonda)

- (1) Sredstva Zaštitnog fonda se koriste za izvršavanje obveza Zaštitnog fonda po osnovi šteta prouzrokovanih trećem osobama nastalim na teritoriju Federacije:
  - a) ako ih prouzrokuje nepoznato vozilo, samo ako je u pitanju nematerijalna šteta,
  - b) ako ih prouzrokuje vozilo čiji vlasnik nije zaključio ugovor o osiguranju od automobilske odgovornosti,
  - c) u slučaju da nije zaključen ugovor iz članka 2. stavka (1) točka a) ovoga Zakona,
  - d) u slučaju da štete iz ugovora iz članka 2. stavka (1) toč. a) i b) ovoga Zakona nisu mogle biti nadoknadene iz stečajne mase društva za osiguranje.
- (2) Iznimno, u slučaju štete prouzrokovane nepoznatim vozilom, Zaštitni fond će nadoknaditi štetu na stvarima, ako je nadoknadio štetu zbog smrti ili teške tjelesne povrede nastale u istoj prometnoj nesreći, a koje su zahtijevale bolničko liječenje u trajanju od najmanje pet dana, pri čemu oštećeni snosi udjel u šteti na stvarima u iznosu od 950,00 KM.

Članak 67.

(Naknada štete)

- (1) Naknada štete koju isplaćuje Zaštitni fond iz članka 66. ovoga Zakona ne može prelaziti iznose osiguranih svota iz čl. 20. i 27. ovoga Zakona.
- (2) Ako postoji više oštećenih osoba i ako ukupna naknada prelazi iznos naveden u čl. 20. i 27. ovoga Zakona, iznos naknada se razmjerno smanjuje.

Članak 68.

(Primjena pojedinih odredaba ovoga Zakona na Zaštitni fond)
 Odredbe čl. 13., 14., 15., 16. i 17. ovoga Zakona na odgovarajući način primjenjuju se u slučaju kada je za naknadu štete, sukladno odredbama ovoga Zakona, nadležan Zaštitni fond.

Članak 69.

(Regresni zahtjevi)

- (1) Pravne osobe koje obavljaju poslove zdravstvenog, mirovinskog i invalidskog osiguranja, kao i druge pravne i fizičke osobe koje su na bilo koji način neposredno oštećenoj osobi nadoknadile štetu ili dio štete, imaju pravo na povrat isplaćenog iznosa, odnosno mogu isticati regresne zahtjeve prema Zaštitnom fondu.
- (2) Zaštitni fond preuzima prava oštećene strane prema pravnim osobama koje obavljaju poslove zdravstvenog, mirovinskog i invalidskog osiguranja, kao i drugim pravnim i fizičkim osobama do iznosa koji je Zaštitni fond isplatio oštećenoj osobi.
- (3) Zaštitni fond ima pravo na naknadu od osobe koja je odgovorna za štetu, tj. od vozača koji nije bio osiguran, najviše do iznosa 12 prosječnih neto plaća u Federaciji prema posljednjim podacima na dan isplate štete.
- (4) Ako Zaštitni fond isplati štetu koju prouzrokuje nepoznato vozilo, te se naknadno pronađe odgovorna osoba i vozilo čijom je upotrebom prouzrokovana šteta i utvrdi se odgovorno društvo za osiguranje, Zaštitni fond ima pravo na

- naknadu do isplaćenog iznosa štete i opravdanih troškova od odgovornog društva za osiguranje na dan isplate štete.
- (5) U slučaju pronalaska odgovorne osobe iz stavka (4) ovoga članka, nadležno kantonalno ministarstvo unutarnjih poslova o tome obavještava Zaštitni fond.

POGLAVLJE VII. NADZOR

Članak 70. (Nadzor)

- (1) Nadzor nad primjenom odredaba ovoga Zakona i akata donesenih na temelju ovoga Zakona, u dijelu koji se odnosi na društva za osiguranje, podružnice društava za osiguranje iz RS koje obavljaju djelatnost na teritoriju Federacije i Zaštitni fond, obavlja Agencija.
- (2) Subjekt nadzora iz stavka (1) ovog članka dužan je ovlaštenoj osobi Agencije, na njen zahtjev, omogućiti obavljanje pregleda poslovanja, odnosno omogućiti pregled poslovnih knjiga, poslovne dokumentacije i evidencija u opsegu potrebnom za obavljanje pojedinog nadzora.
- (3) Upravni nadzor nad provođenjem drugih odredaba ovoga Zakona koje se odnose na obvezna osiguranja u prometu u okviru svoje nadležnosti obavljaju nadležni organi uprave.
- (4) Inspeksijski nadzor nad primjenom odredaba zakona nad kojima upravni nadzor obavljaju organi iz stavka (2) ovoga članka obavlja uprava za inspeksijske poslove, posredstvom nadležnog inspektorata i inspektora, ovisno o djelatnosti, odnosno vrsti prometa u kojim se obavlja nadzor.

Članak 71. (Mjera nadzora)

- (1) Ako Agencija u nadzoru utvrdi da društvo za osiguranje obračunava i naplaćuje premiju osiguranja od automobilske odgovornosti suprotno važećim tarifama premija, može tom društvu za osiguranje privremeno zabraniti zaključivanje ugovora o osiguranju od automobilske odgovornosti, a sukladno zakonu koji regulira oblast osiguranja.
- (2) Kršenjem važećih tarifa premija iz stavka (1) ovoga članka smatrat će se i povrat novca i druga posredna ili neposredna davanja osiguraniku u vezi sa zaključenim ugovorom o osiguranju i naplaćenom premijom.
- (3) Mjera nadzora iz stavka (1) ovoga članka može se izreći u trajanju od 30 do 180 dana.
- (4) O izrečenoj mjeri nadzora iz stavka (1) ovoga članka obavještava se nadležni organ za registraciju vozila i vođenje evidencija o prometnim nesrećama u Federaciji.
- (5) Ako član Zaštitnog fonda ne poštuje odredbe članka 60. ovoga Zakona i ako nakon izrečene mjere od strane Agencije ponovno dođe u kašnjenje sa plaćanjem obveza, Agencija oduzima dozvolu za rad u vrsti osiguranja putnika u javnom prijevozu, odnosno u vrsti osiguranja od automobilske odgovornosti.
- (6) U slučaju oduzimanja dozvole iz stavka (5) ovoga članka, nova dozvola tom društvu za osiguranje može se izdati nakon isteka jedne godine od dana oduzimanja dozvole i nakon izvršavanja obveza zbog kojih je dozvola oduzeta.

POGLAVLJE VIII. KAZNENE ODREDBE

Članak 72.

(Prekršaji vlasnika prijevoznog sredstva i vozača)

- (1) Novčanom kaznom od 2.500,00 KM kaznit će se za prekršaj pravna osoba vlasnik prijevoznog sredstva ako upotrebljava prijevozno sredstvo u prometu, a ne zaključi ugovor o osiguranju od automobilske odgovornosti, odnosno ugovor o osiguranju od odgovornosti za štetu prouzrokovanu trećim osobama upotrebom plovila (članak 22. stavak (1) i članak 56. stavak (1) ovoga Zakona).
- (2) Novčanom kaznom od 500,00 KM kaznit će se za prekršaj iz stavka (1) ovoga članka odgovorna osoba u pravnoj osobi.

- (3) Novčanom kaznom od 500,00 KM kaznit će se za prekršaj iz stavka (1) ovoga članka poduzetnik vlasnik prijevoznog sredstva.
- (4) Novčanom kaznom od 300,00 KM kaznit će se za prekršaj iz stavka (1) ovoga članka fizička osoba vlasnik prijevoznog sredstva.
- (5) Novčanom kaznom od 100,00 KM kaznit će se za prekršaj vozač koji za vrijeme upotrebe prijevoznog sredstva u prometu nema policu osiguranja ili drugi dokaz o zaključenom ugovoru o obveznom osiguranju ili ih na zahtjev ovlaštene službene osobe ne da na uvid (članak 7. stavak (1) ovoga Zakona).
- (6) Novčanom kaznom od 300,00 KM kaznit će se za prekršaj vozač vozila strane registracije ako na teritoriju Federacije upotrebljava vozilo, a nema ili, na zahtjev ovlaštene osobe u Federaciji, ne da na uvid međunarodnu potvrdu o postojanju osiguranja od automobilske odgovornosti važeću na teritoriju država članica Sustava zelene karte ili policu osiguranja od automobilske odgovornosti zaključenju na granici (čl. 47. i 48. ovoga Zakona).

Članak 73.

(Prekršaji vlasnika prijevoznog sredstva odnosno prijevoznika)

- (1) Novčanom kaznom od 2.500,00 KM do 7.500,00 KM kaznit će se za prekršaj pravna osoba vlasnik prijevoznog sredstva, odnosno prijevoznik koji koristi prijevozno sredstvo za javni prijevoz putnika, a nema zaključen ugovor o osiguranju putnika u javnom prijevozu od posljedica nesretnog slučaja (članak 18. stavak (1) ovoga Zakona).
- (2) Novčanom kaznom od 500,00 KM do 1.500,00 KM kaznit će se za prekršaj iz stavka (1) ovoga članka odgovorna osoba u pravnoj osobi.
- (3) Novčanom kaznom od 500,00 KM do 1.500,00 KM kaznit će se za prekršaj iz stavka (1) ovoga članka poduzetnik vlasnik prijevoznog sredstva, odnosno prijevoznik.
- (4) Novčanom kaznom od 500,00 KM do 1.500,00 KM kaznit će se za prekršaj pravna osoba vlasnik prijevoznog sredstva, odnosno prijevoznik koji koristi prijevozno sredstvo za javni prijevoz putnika ako u prijevoznom sredstvu na vidnom mjestu nije naznačio podatke o zaključenom ugovoru o osiguranju putnika u javnom prijevozu od posljedica nesretnog slučaja (članak 18. stavak (4) ovoga Zakona).
- (5) Novčanom kaznom od 200,00 KM do 600,00 KM kaznit će se za prekršaj iz stavka (4) ovoga članka odgovorna osoba u pravnoj osobi.
- (6) Novčanom kaznom od 200,00 KM do 600,00 KM kaznit će se za prekršaj iz stavka (4) ovoga članka poduzetnik vlasnik prijevoznog sredstva, odnosno prijevoznik.

Članak 74.

(Prekršaji društva za osiguranje)

- (1) Novčanom kaznom od 15.000,00 KM do 50.000,00 KM kaznit će se za prekršaj društvo za osiguranje ako:
- zaključi ugovor o obveznom osiguranju suprotno odredbama ovoga Zakona, uvjetima osiguranja, tarifama i cjenicima osiguranja (članak 9. stavak (1) ovoga Zakona),
  - odbije ponudu za zaključivanje ugovora o obveznom osiguranju, a osiguranik prihvaća uvjete pod kojima društvo za osiguranje obavlja tu vrstu osiguranja (članak 9. stavak (3) ovoga Zakona),
  - ugovori osigurane svote niže od propisanih (članak 9. stavak (4), članak 20., članak 27. st. (1), čl. 54. i 57. ovoga Zakona),
  - ne postupi po nalogu Agencije u vezi s usuglašavanjem uvjeta osiguranja i tarifa premija s ovim Zakonom, aktima Agencije, aktuarskim načelima

- i pravilima struke (članak 11. stavak (10) ovoga Zakona),
- e) ne postupi sukladno pravilima postupka i rokovima za rješavanje odštetnog zahtjeva (članak 13. stavak (1) i članak 14. st. (2), (3), (4) i (6) ovoga Zakona),
- f) ne izvršava obveze prema Zaštitnom fondu (članak 60. st. (3) i (4) ovoga Zakona).
- (2) Novčanom kaznom od 5.000,00 KM do 15.000,00 KM kaznit će se za prekršaj iz stavka (1) ovoga članka odgovorna osoba u društvu za osiguranje.
- (3) Novčanom kaznom od 10.000,00 KM do 25.000,00 KM kaznit će se za prekršaj društvo za osiguranje ako:
- a) kod zaključivanja ugovora o obveznom osiguranju ne uruči ugovaratelju osiguranja, odnosno osiguraniku uvjete osiguranja (članak 9. stavak (2) ovoga Zakona),
- b) ne obavijesti nadležni organ o raskidu ugovora o obveznom osiguranju prije isteka osiguranog razdoblja (članak 9. stavak (6) ovoga Zakona),
- c) ne donese uvjete osiguranja i tarife premija za vrste obveznih osiguranja u prometu ili ih ne dostavi Agenciji s propisanom dokumentacijom i u propisanom roku (članak 11. st. (1), (3), (8) i (9) ovoga Zakona),
- d) ne učini javno dostupnim uvjete osiguranja za vrste obveznih osiguranja u prometu (članak 11. stavak (11) ovoga Zakona),
- e) ne prikuplja, ne obrađuje i ne čuva osobne i druge podatke, te ne formira i ne vodi bazu podataka na propisan način (članak 17. ovoga Zakona),
- f) u postupku rješavanja odštetnog zahtjeva ne postupa na način propisan zakonom i pravilima postupka rješavanja odštetnih zahtjeva (članak 13. st. (2), (3), (5) i (6) ovoga Zakona),
- g) ne nadoknadi stvarnu štetu u okviru odgovornosti svog osiguranika i u granicama obveza preuzetih ugovorom o osiguranju nadležnom Zavodu zdravstvenog osiguranja u propisanom roku (članak 28. stavak (1) ovoga Zakona),
- h) ne dostavlja podatke Agenciji na propisani način (članak 51. stavak (6) ovoga Zakona).
- (4) Novčanom kaznom od 3.000,00 KM do 7.500,00 KM kaznit će se za prekršaj iz stavka (3) ovoga članka odgovorna osoba u društvu za osiguranje.

Članak 75.

(Prekršaji odgovorne osobe u Zaštitnom fondu)

- (1) Novčanom kaznom od 5.000,00 KM do 15.000,00 KM kaznit će se za prekršaj odgovorna osoba u Zaštitnom fondu ako Zaštitni fond:
- a) ne postupi sukladno pravilima postupka i rokovima za rješavanje odštetnog zahtjeva (članak 13. stavak (1) i članak 14. st. (2), (3), (4) i (6) i članak 68. ovoga Zakona),
- b) kod planiranja i knjigovodstvenog evidentiranja ne postupi sukladno propisanim pravilima (članak 61. st. (1) i (6) ovoga Zakona),
- c) ako ne omogući obavljanje nadzora od strane Agencije (članak 70. stavak (2) ovoga Zakona).
- (2) Novčanom kaznom u iznosu od 3.000,00 KM do 7.500,00 KM kaznit će se za prekršaj odgovorna osoba u Zaštitnom fondu ako Zaštitni fond:
- a) u postupku rješavanja odštetnog zahtjeva ne postupa na način propisan zakonom i pravilima postupka rješavanja odštetnih zahtjeva (članak 13. st. (2), (3), (5) i (6) i članak 68. ovoga Zakona),

- b) ne vodi i ne evidentira podatke o šteti i o tome ne izvješćuje Agenciju (članak 61. st. (2) i (6) ovoga Zakona),
- c) ne dostavi Agenciji nerevidirane i revidirane financijske izvještaje u propisanim rokovima (članak 61. st. (3) i (4) ovoga Zakona),
- d) ne dostavi Agenciji izvješće s podacima o uplaćenim članarinama i doprinosima u propisanom roku (članak 61. st. (5) i (6) ovoga Zakona).

POGLAVLJE IX. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 76.

(Donošenje akata)

- (1) Društvo za osiguranje će donijeti akte iz članka 11. stavak (1) ovoga Zakona u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.
- (2) Do donošenja akata iz članka 11. stavka (1) ovoga Zakona primjenjuju se Uvjeti osiguranja od automobilske odgovornosti i Premijski sustav X-AO za osiguranje od automobilske odgovornosti koje su društva za osiguranje primjenjivala od 1998. godine.
- (3) Agencija će donijeti akte iz članka 11. stavka (2) ovoga Zakona u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.
- (4) Do donošenja akata iz članka 11. stavka (2) ovoga Zakona primjenjuje se Uvjeti osiguranja od automobilske odgovornosti i Premijski sustav X-AO za osiguranje od automobilske odgovornosti koje su društva za osiguranje primjenjivala od 1998. godine.

Članak 77.

(Usklađivanje poslovanja)

- (1) Društva za osiguranje i Zaštitni fond dužni su uskladiti svoje poslovanje s odredbama ovoga Zakona u roku od 90 dana od dana njegovog stupanja na snagu, izuzev ako odredbama ovoga Zakona za pojedina pitanja nije određen drugi rok.
- (2) Društvo za osiguranje dužno je formirati bazu podataka iz članka 17. stavka (1) ovoga Zakona u roku od 120 dana od dana stupanja na snagu akta Agencije iz članka 17. stavka (5) ovoga Zakona.

Članak 78.

(Primjena akata)

- (1) Agencija će donijeti akte propisane ovim Zakonom u roku od 90 dana od dana njegovog stupanja na snagu.
- (2) Do donošenja akata iz stavka (1) ovoga članka primjenjuju se akti koji su važili do dana stupanja na snagu ovoga Zakona, ako nisu u suprotnosti s ovim Zakonom.
- (3) Iznimno od stavka (1) ovoga članka, Agencija će donijeti akt iz članka 11. stavka (5) ovoga Zakona u roku od devet mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 79.

(Okončanje pokrenutih postupaka za naknadu štete)

Postupci koji nisu okončani do stupanja na snagu ovoga Zakona, okončat će se po propisima koji su važili u vrijeme podnošenja zahtjeva za ostvarivanje prava za naknadu štete.

Članak 80.

(Prestanak važenja propisa)

Stupanjem na snagu ovoga Zakona prestaju važiti Zakon o osiguranju od odgovornosti za motorna vozila i ostale odredbe o obveznom osiguranju od odgovornosti ("Službene novine Federacije BiH", broj 24/05) i čl. 69. do 72. i 93. do 95. Zakona o osiguranju imovine i osoba ("Službene novine Federacije BiH", br. 2/95, 7/95, 6/98 i 41/98).

Članak 81.
(Stupanje na snagu)

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u "Službenim novinama Federacije BiH".

Predsjedatelj
Doma naroda
Parlamenta Federacije BiH
Tomislav Martinović, v. r.

Predsjedatelj
Zastupničkoga doma
Parlamenta Federacije BiH
Mirsad Zaimović, v. r.
